

db 57. fogadás a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottságának tiszteletére

t di/tm vm

1964. február 19.

a kommunista ifjúsági szövetség, a magyar ifjúság országos tanácsa és a magyar országos diákbizottság szerdán a Gundel étteremben fogadást adott a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottságának budapesti ülésén részvevő küldöttek tiszteletére.

a fogadáson megjelent ilku pá, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára, nádassdi józsef, a magyar ifjúság országos tanácsának elnöke és vajó péter, az országos diákbizottság elnöke. ott voltak dr. zbynek vokrouhlickynak, a nemzetközi diákszövetség elnökének vezetésével a szövetség titkárságának tagjai. a fogadáson méhes lajos és dr. zbynek vokrouhlicky mondott pohárköszöntőt.

x x x

a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottságának tiszteletére sarino mangunpranoto indonézia budapesti nagykövete is fogadást adott./mti/

1
21.10/-n

-32-

le

- v e g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. február 20.

bb 1. pénteken esztergomban sorsolják a Lottót

i kf/kf vm vg

1964. február 20.

a lotto 8. játékheti nyerőszámait február 21-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel esztergomban sorsolja a sportfogadási és lotto igazgatóság./mti/

- . -

bb 2. tihanyánál már hullámszik a balaton - vizimadarak serege taná-nyázik a nyílt vizen

vid ká sk vm

1964. február 20.

a balaton nagy részét még negyedméteres jégréteg fedi, de a tihanyi-szorosban, ahol a legmélyebb a tó és aránylag melegebb a víz, teljesen felolvadt már a jégpáncél. több mint tíz hektárnyi a nyílt víz, ez a terület minden tél végén a madarak „oázisa”, alkonyat tájban itt gyülekeznek a csapatok. vadlibák, vadkacsák és különféle víziszárnyasok serege tanyázik a vizszéli jégen. a horgászok, akik már türelmetlenül várják a tavaszt, ott-hagyták lékjeiket és itt próbálkoznak szerencséjükkel, egyelőre azonban mérsékelt eredménnyel./mti/

- . -

bb 3. megkezdték az 1963-as évjáratu homoki borok palackozását

vid ká sk vm

1964. február 20.

az állami pincegazdaság alföldi üzemének kecskeméti palackozó telepén megkezdték az 1963-as évjáratu homoki borok palackozását. a tavalyinál 400.000-el többet, összesen 4.000.000 üveget töltenek meg tízféle könnyű asztali borral. az első negyedévben 800.000 palackot adnak át a kereskedelemnek./mti/

- . -

-1-

bb 4. a világ első agrártörténeti archivumát szervezik budapesten

i ie/m/ká

1964. február 20.

a budapesti mezőgazdasági muzeumban megkezdtek a világ első agrártörténeti archivumának kiépítését, a gyűjtemény legfontosabb, s már készülő része a mezőgazdasági munkaeszköztörténeti archivum lesz.

a mezőgazdasági termelés hajdani és újabbkori, régészeti, néprajzi és műszaki jellegű eszközeit igen sok intézményben, főleg muzeumokban, oktatási és kutatási intézetekben őrzik. az archivum rendeltetése: összegyűjteni és nyilvántartani a mindezekre a különböző forrásokból származó és különböző helyeken lévő mezőgazdasági munkaeszközökre és a velük végzett munkafolyamatokra vonatkozó adatokat. az archivum négy nagy csoportból áll majd. a legnagyobb és legjelentősebb a tárgyi anyag, azaz az eredeti munkaeszközök, szerszámok adatainak gyűjteménye, a másik három csoportban az előzőhöz hasonlóan veszik számba a munkaeszközök és a munkafolyamatok ábrázolásos, írásos és nyomtatott anyagát, tehát minden olyan rajzot, képet, filmet, levél- és adattári okmányt, nyomtatott terméket, amely a mezőgazdasági munkaeszközökre, azok használatára, elterjedésére és más sajátosságaira vonatkozik.

az előzetes számítások szerint a gyűjtemény mintegy 100.000 archivlapból áll majd s teljes áttekintést ad a magyar mezőgazdaság technikai apparátusáról a legrégebbi időkől kezdve napjainkig. a muzeológusok eddig 5000 archivlapot állítottak ki.

a mezőgazdasági munkaeszköz-archivum létrehozása már tervezésnek idején jelentős nemzetközi érdeklődést váltott ki. a magyar néprajzi kongresszus alkalmából tavaly októberben hazánkban tartózkodott külföldi etnográfusok kezdeményezésére a témát felvették az idén ősszel moszkvában összeülő 7. nemzetközi antropológiai és etnográfiai kongresszus napirendjére. az ott előterjesztendő határozati javaslat kidolgozására áprilisban 27 külföldi tudós részvételével tanácskozást tartanak budapesten. az előzetes megbeszélések szerint a javaslat arról szól majd, hogy a magyarországi példa nyomán valamennyi európai országban hozzák létre, mégpedig egységes elvek és módszerek szerint, a mezőgazdasági munkaeszköztörténeti archivumot. /mt1/

-.-.-

-2-

HR

bb 5. elkészült a gimnáziumok idei érettségi vizsgaanyaga

i vt/gg vm zs

1964. február 20.

a gimnáziumok idei érettségi vizsgaanyagát a napokban eljuttatják az iskoláknak. a tételeket - az új vizsgaszabályzatnak megfelelően, a minisztériumok által megjelölt anyagból - az érettségiztető tanárok állítják majd össze.

az új vizsgaszabályzat egyébként előírja, hogy a szóbeli érettségi -a-tételeit a szaktanár a tanulókkal legkésőbb március 15-ig közölje. a b, illetve c-altételeket a jelöltek csak a szóbeli vizsgán ismerhetik meg. a szóbeli illetve szóbeli és gyakorlati vizsgán a tanulók a számozott tételeket húzzák. ha a jelölt a húzott tételből nem tud felelni, póttételt kaphat, aki azonban póttételt húz, közepesnél jobb osztályzatot nem nyerhet. egy jelölt legfeljebb két tantárgyból kaphat póttételt.

a vizsgaszabályzat kimondja azt is, hogy az a diák, akinek írásbeli érettségi dolgozata elégtelen, de szóbeli vizsgára mehet, szigorított szóbelit tesz. a vizsgán póttételt nem húzhat, s közepesnél jobb osztályzatot a kérdéses tantárgyból nem kaphat.

egy-egy jelölt vizsgája egy tantárgyból legfeljebb 15 percig tarthat. ez alól kivétel az az eset, ha az érettségiző póttételt kap. az előírások szerint az érettségi vizsgán egy-egy tétel megoldása előtt a felkészülésre legalább husz perc időt kell a tanulóknak biztosítani. /mt1/

- . -

bb 6. automata bisztró a szent istván köruton - bezárják a sportcsarnok és a vasut éttermet - 44 új üzlettel gazdagodik a főváros vendéglátóipara

i kf/kf vm vg

1964. február 20.

a budapesti vendéglátóipari tröszt tervei szerint 44 új vendéglátóipari üzettel gazdagodik a főváros, részben már az idén, részben pedig jövőre. elsősorban a gyors étkeztetést biztosító önkiszolgáló éttermek kialakítására fordítanak gondot. ilyen étterem nyílik egyebek között az első kerületben, a tanács köruton, angyalföldön, a kerpesi uton, a nagy lajos király utján. merőben újszerű, modern gyors-étkezdőt nyitnak a szent istván köruton. az új bisztróban ,, automata-felszolgálók,, ,,gép-csaposok,, különféle ötletes berendezések szolgálják majd ki a vendégeket. /folyt.köv./

-3-

HR

bb 6. automata ... 1. folyt./ m

a hálózat fejlesztésénél nagy gondot fordítanak a meglevő üzemek korszerűsítésére is. az idén mintegy 25 millió forintos költséggel 31 régi, üzletet, éttermet és vendéglőt újítanak fel. sor kerül több hírhedt vendéglátóüzem megszüntetésére. így például bezárják a sportcsarnok és a vasút vendéglőt, amelyeket a környék igényeinek jobban megfelelő önkiszolgáló étteremmé alakítanak át. megszépül a rakéta és a lottó étterem, korszerűsítik a mórícz zsigmond körtemi népbüfét és a zuglói népkertet, amint eldől a belvárosi kávéház „sorsa,,, azonnal hozzákezdnek átépítéséhez, bővítéséhez.

az elmúlt években tömegével szüntették meg az italboltokat. a tanács rendelkezése szerint most már nem szűntetnek meg több italboltot. a vendéglátóipari tröszt az idén megkezdte a „megmentett, italboltok, söntések felújítását, korszerűsítését. ugyanakkor, közel a főútvonalakhoz, borozókat, hangulatos sörözőket létesítenek. /mti/

...-

bb 7. tavaszi előkészületek a tanácsi építőiparban

i nbj/sk/m/vg

1964. február 20.

a fővárosi tanács építési igazgatósága felszámolta az építőipar szezonális jellegét. az irányítása alá tartozó vállalatok mintegy 8.000 dolgozóját egész télen sikerült foglalkoztatni, megfelelő téli munkahelyeken. a hideg időben olyan feladatokat oldottak meg, amelyekre korábban tavasztól - késő őszig nincs kapacitás, például pincék szétválasztását, padlások karbantartását, udvarok, lépcsőházak, belső épülettérképek felújítását, stb. s mintegy 350-400 lakásban kicserélték a fűdémekeket. még a kimondottan szabadban dolgozóknak, például a tetőfedőknek is jutott téli munkahely - igaz más építőipari szakmában. a bádógosok a műhelyekben a tavaszi munkákra készülődve „leszabták, a bádoglemezeket, az ácsok-állványozók a felszereléseket hozták rendbe. az első hónap mérlege: a tanácsi építőipar dolgozói 10 millió forint értékű munkával végeztek többet, mint a múlt év hasonló időszakában, s még kedvezőbbnek ígérkezik a februári tervteljesítés.

a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága - ellentétben a korábbi évek gyakorlatával - már átadta az idei részletes műszaki tervet, azt, hogy mely épületeket kell felújítani-tatarozni, s milyen munkálatokat kell elvégezni.
/folyt.köv./

-4-

NB

bb 7. /tavaszi ... 1. folyt./ m

a fővárosi tanács igazgatóságának vállalatai tehát időben pontos programot készíthettek. egyébként már meg is kezdődött az idei év tatarozási munkája, mert az enyhébb időjárás lehetővé tette hogy megkezdjék az állványok szerelését-ácsolását. új szervezési megoldások is születtek. a korábbi 6-8-tagú brigádok helyett 16-20-tagúakat hívtak életre. az eddiginél kevesebb helyen kezdik meg az építést, s így egy-egy munkahelyre egyszerre több dolgozót irányíthatnak. az tervezik, hogy a tatarozások zömét 5-6 hónap leforgása alatt befejezik, kivéve a nagy épülettömböket.

az idén a tanácsi építőipar munkája nyomán budapesten szinte minden kerületében egész utcásorok szépülnek meg. így például az 1. kerületben a várnegyedben 21.000.000 forintos költséggel újítanak fel műemléképületeket, s tataroznak a fő-utcában, a hunyadi jános uton, a mézváros utcában is. a 2. kerületben leg-több épületet a frankel leó utcában, a szász károly utcában tataroznak, a 3. kerületben a bécsi utcában, a 12. kerületben a krisztina köruton, a maros utcában, a hajnóczy józsef utcában. szinte teljesen megfiatalodik a nagymező utca, a thököly ut. nagyobb arányú tatarozás lesz a 13. kerületben a visegrádi utcában, a hegedüs gyula utcában, 5. kerületben az erzsébet hid környékén, a 4. kerületben a dózsa györgy uton, a kossuth utcában, az istván téren, a 7. kerületben a dob utcában, a klauzál téren, a wesselényi utcában, a 8. kerületben a baross utcában, a bródy sándor utcában, a 21., a 18., a 10. kerület több forgalmas utvonala. /mti/

...-

-5-

NB

bb 8. két bemutató egy hangversenyen

i ol/gk-lm fm

1964. február 20.

a magyar rádió szimfonikus zenekara a zeneakadémián február 27-én koncertezik. bemutatják sztravinszkij: monumentum pro gesualdo di venosa, és maros: euphonia - 1963 című művét./mti/

--

bb 9. házhoz szállítják a széchenyi-, a rudas-, és a lukács-források gyógyvizét

i nbj/sk-lm vg

1964. február 20.

évszázadok óta európa-hírnevű a budapesti gyógyviz. az ivóvízcurák - orvosi vélemények szerint - sokfajta, így vese, máj, epe, gyomor, stb. betegségeket gyógyítanak. sajnos azonban kissé nehéz hozzájutni ezekhez a gyógyvizekhez. aki például a széchenyi gyógyforrás vizét akarja fogyasztani, kénytelen demizsonokkal felszerelve elzarándokolni a városligetbe, ahol megtöltheti az üvekeget, s utána ismét kénytelen a demizsonokat végighurcolni a városon, hasonlóan szerzik be a gyógyvizet a betegek a lukács-forrásnál, a rudas ivóvízcsarnokban, amely pillanatnyilag zárva is van. sajnos még a kedvelt ásványvízhez sem lehet hozzájutni.

ezen kíván segíteni a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága: házhoz szállítja a gyógyvizeket. egyelőre - kísérletként - tökéletesen higiénikus, kívülről hófehérre mázolt, teherautóra szerelt tartályt töltenek meg a széchenyi forrás gyógyvizével, s a vizet a főváros különböző részén, meghatározott időpontban - még poharanként is - árusítják. ha a kezdeményezés beválik, a többi gyógyforrás vizét is hasonló módon juttatják el a gyógyvizek fogyasztóihoz./mti/

--

bb 10. több értékes tudományos munkát jelentet meg az akadémiai kiadó idegen nyelven

i ms/hné-lm zs

1964. február 20.

az akadémiai kiadó március végéig több értékes idegen-nyelvű kiadványt tesz közzé. az orvostudományi munkák közül - a lengyel és német kiadás nagy sikere után - orosz nyelven és magyarul is megjelenik fogel mária és nagy zoltán baleseti röntgenatlasza. szakmai körökben nagy érdeklődésre tarthat számot ábrahám ambrus önálló vizsgálatokra épült, német nyelven megjelenő munkája a gerincesek szívének és véredényeinek mikroszkópikus beidegzése és kerpel-fronius ödön: a só- és vízháztartás patológiája és klinikuma című orosznyelvű könyve is. német nyelven teszi közzé a kiadó az 1961-ben budapestben rendezett nemzetközi traumatológiai konferencia anyagát.
/folyt.köv./

8.09/a

- 6 -

9.00

me

bb 10. /több értékes tudományos...1.folyt./-lm

pach zsigmond pálné és frey tamás vektor és tenzoranalízis című angol nyelvű könyve mérnökök, matematikusok, fizikusok számára nyújt értékes ismereteket.

az 1962-ben tihanyban tartott sugárkémiai tanácskozásról angol nyelvű kiadvány kerül a könyvpiacra. erdey lászló gravimetria című, háromkötetes munkájának német nyelvű második kötete a fémek elemek analitikai meghatározásával foglalkozik. ugyancsak német nyelven adják ki inczedy jános ioncserélők analitikai alkalmazása című könyvét, amely elsősorban laboratóriumi vegyészek számára készült.

soó rezső összefoglaló növénytanulástani műve, német nyelven hagyja el a sajtót. pécsi márton angol nyelvű monográfiája tíz év természeti- földrajzi kutatásai magyarországon címmel a hazai fizikai földrajzkutatás legfontosabb eredményeit foglalja össze.

a tatai őskori lelet című német nyelvű kötet vértés lászló szerkesztésében a tatai régészeti lelőhely újabb előkerült gazdag anyagát a legkorszerűbb módszerekkel dolgozza fel. pach zsigmond pálné magyar agrárfejlődés eltérése a nyugat-európa-tól című munkája német nyelven lát napvilágot. francia és német nyelven jelenik meg az 1961-ben budapestben és egerben tartott történelmi konferencia anyaga a reneszánsz és a reformáció lengyelországban és magyarországon címmel. lisz-bartók konferencia címmel angol, francia, német és orosz nyelven bocsátják közre az 1961-es zenei verseny alkalmából tartott nemzetközi konferencia előadásait.

a filozófiai irodalmat erdei lászló a megismerés kezdetei című német nyelvű munkája képviseli.

a könyvek egy részét külföldi kiadókkal közösen jelenteti meg az akadémiai kiadó./mti/

--

bb 15. fischer annie zongoranövésznő

i ol/tr-lm fm

1964. február 20.

- aki jelenleg hollandiában, majd február 24-én az nsk-ban vendégszerepel, - a jövő hónapban több hangverseny ad olaszországban. a hangversenykörút főbb állomásai: róma, firenze, perugia, milano, torino és nápoly.mti/

--

8.36/a

- 7 -

me

bb 11. közérdekű vizsgálatok, értékes javaslatok - a budapesti tanácsai állandó bizottságok egyéves munkájának mérlege

i ni/ni szb zs

1964. február 20.

a múlt év februárjában alakultak meg az újjáválasztott tanácsok állandó bizottságai. az egyéves működésükről készült értékelés megállapítja: az állandó bizottságok több, mint 11 000 társadalmi aktivista támogatásával eredményesen segítik, ellenőrzik a tanácsok szakigazgatási szerveinek munkáját.

a fővárosi tanács mellett működő több mint husz állandó bizottság például számos fontos feladatot oldott meg saját hatáskörében. az építésügyi állandó bizottság megvizsgálta a 7. és 8. kerületi tatarozások minőségét, s a helyszínen tartott ülésein - a beruházók és kivitelezők képviselőinek jelenlétében - vitatta meg a lakosság panaszait, s intézkedett a hibák kiküszöböléséről. a munkügyi állandó bizottság 18 oktatási intézmény politechnikai műhelyeiben a balesetelhárítási szabályok végrehajtását vette szemügyre, s az észlelt hiányosságokra felhívta az illetékesek figyelmét.

a kerületi tanácsok állandó bizottságaiban is szakemberek ezrei segítik a helyi feladatok megoldását. a 6. kerületi tanács építési állandó bizottságában dolgozó műszakiak felülvizsgálták a divatcsarnok építési terveit, elkészítették a vörösmarty utcai tüdőszűrő állomás költségvetését és résztvettek a dóza györgy uti bölcsőde tervének bírálatában. figyelemreméltó az oktatási állandó bizottság kezdeményezése is: az otthoni környezetben veszélyeztetett gyermekek szüleit - indokolt esetben - nyílt tárgyaláson vonják felelősségre kötelességmulasztásukért.

az állandó bizottságok szerepét - s így a lakosság részvételét a közügyek intézésében - lényegesen növelték a tanácsdemokrácia fejlesztéséről szóló határozatok. ettől az évtől kezdve például a tanácsoknak bizonyos összeget kell tartalékolniok arra, hogy az állandó bizottságok által sürgetett feladatok helyet kaphassanak a fejlesztési tervekben. /mti/

--

bb 13. februárban budapestben ülésezik az intervizió - két nemzetközi rádiós-rendezvény nyáron

i s/gg szb fm

1964. február 20.

az intervizió tanácsa február 25-28. között budapestben tartja rendes ülését. ezen a tanácskozáson rögzítik majd az 1964 második negyedévi intervizió csereprogramot. többek között megbeszélnek milyen módon tudják közvetíteni a tokiói nyári olimpia versenyeit.

/folyt.köv./
9. 15/a

- 8 -

bb 13. /februárban... 1. folyt./- szb

juniában az oirt program-bizottság irodája ülésezik budapestben. a tanácskozáson évi munkatervet állítanak össze, értékelik a különböző szakcsoportok munkáját, valamint előkészítik az idén ulan-batorban tartandó plenáris ülést. budapestben - nyár elején - amikor a rádiójáték-fesztivált tartják, tanácskoznak majd a négy baráti ország - magyarország, a német demokratikus köztársaság, lengyelország és csehszlovákia - dramaturgjai. /mti/

--

bb 12. érdekességek a filharmónia márciusi koncertjein

i ol/gk szb fm

1964. február 20.

a jövő hónapban is több érdekes koncertet rendez az országos filharmónia a zeneakadémián. már eddig is érdeklődést váltott ki a magyar állami hangversenyzenekar március 3-i koncertje, amelyen zubin mehta indiai karmester vezényli haydn: d-dur /mirakel/ szimfóniáját és bruckner 9. szimfóniáját.

szervánszky endre egyik legjelentősebb alkotását, a józsef attila emlékére írt koncertt 9-én tűzte műsorára a magyar állami hangversenyzenekar. a zenekart borbély gyula vezényli.

ugyancsak a népszerű zenekar előadásában 12-én beethoven 7. szimfóniája hangzik el dietfried bernet fiatal bécsi karmester vezényletével, és bemutatják alban berg: lulu-szvit című szerzeményét is.

händel: messiás című műve szerepel a tavaszi bérlet március 23-i hangversenyén: előadja a magyar állami hangversenyzenekar és a budapesti kórus, vezényel forrai miklós.

a mesterbérlet március 31-i koncertjének érdekessége pártos ödön legenda című művének magyarországi bemutatója. a művet lukács pál hegedűművész tolmácsolja. /mti/

--

9.20/a

- 9 -

bb 14. dokumentumfilmek hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára

i s/gk szb fm

1964. február 20.

a magyar filmgyártó vállalat dokumentum filmstúdiója hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára három - köztük két egész estét betöltő - dokumentumfilmet készít. lakatos vince rendező vezetésével dolgoznak a „magyarország felszabadítása, című, egész estét betöltő dokumentumfilm összeállításán. a filmet a második világháború haditudósítóinak fennmaradt felvételeiből „vágják össze,, . ennek az érdekes, történelmi hűségű filmnek az operatőrei azok a magyar és külföldi haditudósítók, akik felvevőgéppel megörökítették a magyarországi harcokat és a felszabadulás eseményeit. a filmben „megszólalnak,, majd a magyarországi partizánmozgalom vezetői is.

az „itthon,, című alkotás azt mutatja majd be, hogyan élünk a felszabadulás után 20 évvel. a filmkockák megörökítik a két évtized eredményeit, az új gyárat, lakótelepeket, városokat. az ugyancsak egész estét betöltő színes filmet mőnich lászló rendezte. operatőrök: tóth jános és szabó árpád.

kolonits ilona rendező „születésnap,, címmel készít rövidfilmet, amelynek néhány, - a felszabadulás évében született - gyermek a főszereplője. a felvevőgép ezeknek a fiataloknak az életéből ad szemelvényeket. /mti/

--

bb 16. 380 000 forint jutalom a községfejlesztési verseny legjobbjainak

vid j szb fm

1964. február 20.

szolnokon a tanácsok megalakulása óta irányítója a községfejlesztési versenynek a megyei tanács terv, munkaiügyi és községfejlesztési állandó bizottsága. a társadalmi testület segítségével az elmúlt évben 67 millió forintot költöttek új iskolák, óvodák, tanyai kollégiumok, utak, járdák építésére, 69 000 ember csaknem 13 millió forint értékű társadalmi munkát végzett.

az állandó bizottság törökszentmiklóson, karcagon és szolnokon, valamint nyolc községben - amelyek a legjobb eredményt érték el - a helyszínen vizsgálja meg a tervek teljesítését. a versenyben kitűnt helységeket jutalmazására 380 000 forintot fordítanak. a legjobb város vándorzászlót és 120 000 forint jutalmat kap. ebből az összegből másfél kilométer hosszú villany- vagy vízvezeték-hálózatot építhetnek meg. a legjobb község 80 000 forint pénzjutalomban részesül. az állandó bizottság és a hazafias népfront helyi szervezetének javaslatára az idén első ízben osztják ki a társadalmi munkásokat kitüntető jelvények arany-, ezüst- és bronzfokozatát. a kitüntető cím viselésére azok jogosultak, akik évek óta rendszeresen részt vesznek a falu- és városszépítési mozgalomban. /mti/

--

9.28/a

- 10 -

bb 23. szövetkezeti kertész érdekes felfedezése: előbb és több teremnek a mesterségesen „öregített,, palánták

vid ká/tr szb ká

1964. február 20.

az országoshírű bolyi kossuth tsz főkertésze, szücs sándor, érdekes módszerrel neveli a paradicsompalántákat. módszerét a véletlennek köszönheti. néhány évvel ezelőtt, télen a kertészet üvegházában, ahol a paradicsompalánták egy részét tartották, hibás lett a fűtőberendezés. a hőmérséklet egyetlen éjszaka tíz fokkal zuhant. több napon át hűvös üvegházban maradtak a palánták, majd ismét visszatért a normális 18-20 fokos hőmérséklet. szücs sándor ekkor észrevette, hogy a palánták ugrásszerű fejlődésnek indultak és szebbek lettek, mint azok a palánták, amelyek nem voltak kitéve a hirtelen hőmérséklet-változásnak.

a következő télen már kísérletképpen idézett elő hasonló helyzetet. az átmenetileg lehűtött palánták alacsonyabb száruak lettek, viszont jobban megrakódtak paradicsommal, mint a kongroll-palánták. emellett tíz nappal hamarabb hoztak termést és ellenállóbbak voltak a betegségekkel szemben. az idén már mintegy tízezer palántát nevelnek mesterséges „öregítés,, -sel. az „öregítés,, kifejezés azért helytálló, mert a megfigyelés szerint a lehűtött palánták hirtelen megvényülnek, szövetük megkeményedik, s az így előidézett gyorsabb fejlődés eredménye aztán a korai termés. az időközben tovább finomított módszer szerint a palántákat kikelésük után nyolc nappal lehűtik és egy héten át tíz fokkal alacsonyabb hőmérsékleten tartják. utána azonnal tüzdelik, de már jóval magasabb hőfokon. a bolyi kertészek az idén május 20. körül várják termést a hőkezelt növényekről. /mti/

--

bb 24. 3 000 vagon burgonyát csiráztatnak szabolcs megyében

vid ká/sk szb ká

1964. február 20.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei és állami gazdaságai minden eddiginél nagyobb területen foglalkoznak előcsiráztatott burgonya termesztésével. összesen több mint 23 000 hold földet jelöltek ki erre a célra. az előhajtatos módszer nemcsak a korai termés miatt lényeges, hanem az egészséges vetőgumó termelés szempontjából is. a legjobb étkezési fajták leromlását ugyanis a levéltetvek által terjesztett vírusok okozzák. ezért úgy kell irányítani a növény fejlődését, hogy a levéltetvek megjelenésének, illetve rajzásának idejére a zöld szár-részt eltávolíthassák a földekről. a megye nagyüzemei összesen mintegy 3 000 vagon burgonyát csiráztatnak. /mti/

--

9.33/a

- 11 -

Handwritten signature

bb 25. muzeumba kerülnek orosházán az utolsó szabadkémény rajzai, fényképei

vid j szb fm 1964. február 20.

orosházán az egyetlen szabadkéményes 130 éves ház még ma is „üzemel”, szücs Mihály és szücs János családja lakik az öreg épületben, melynek kormos kéményében tavaszig százszámra füstölődik a két család s a környékbeliek szalonnája, sonkája.

a muzeológusok nemrég pontos műszaki rajzokat és fényképeket készítettek a megye egyetlen „működő”, szabadkéményéről, hogy békés megye érdekes népi építészeti emlékeit a muzeumokban is szemléltethessék. /mti/

-. -

bb 26. szegedi ajándékalbum az egyesszai diákoknak

vid j szb fm 1964. február 20.

a szegedi radnóti miklós gimnázium több mint száz diákja évek óta rendszeresen levelez az egyesszai 58-as számú iskola tanulóival. a szegedi középiskolában most „ogyessza”, baráti kört alakítottak. az elmúlt napokban az osztályokban megemlékeztek a hős város történetéről. a diákok szovjetunióbeli társaiktól kapott levelek alapján ismertették az egyesszai középiskolások életét, faliújságjukon pedig kiállították a fekete-tenger partjáról érkezett képeslapokat.

a szegedi diákok nemrég közösen megtekintették a helyi idegenforgalmi hivatal egyesszáról szóló kisfilmjét is. az „ogyessza”, baráti kör kezdeményezésére szegedet és a radnóti gimnáziumot bemutató diszes fényképalbumot küldtek az egyesszai testvériskolásoknak. /mti/

-. -

bb 29. vasutas kisz-fiatalok segítsége egy szövetkezetnek

vid lk szb ki 1964. február 20.

a celldömölki háziipari szövetkezetnél rosszul működött a vesszőfonó részleg kazánja. így nem bírtak elegendő vesszőt előkészíteni feldolgozásra, s ezért hatvan dolgozót kényszer-szabadságra küldtek. megtudták ezt a helybeli fűtőház kisz fiataljai, s rövid idő alatt megjavították a kazánt, s így a hatvan dolgozó újra megkezdhetette a munkát. /mti/

-. -

9.39/a

- 12 -

bb 17. a debreceni kodály-kórus és a hamburgi monteverdi-kórus közös ünnepe

vid j-Lm fm 1964. február 20.

a hamburgi egyetemisták monteverdi-kórusa több éve kapcsolatban áll a debreceni kodály-kórossal. az idén a debreceniek küldöttsége már járt a nyugatnémet kórusnál, s az ott folytatott tárgyalások eredményeként tovább fejlődik majd hamburg és debrecen kulturális kapcsolata, a két kórus együttműködése.

tervbevették, hogy a két együttes a jövőre közösen ünnepli meg fennállásának tizedik évfordulóját. 1965. áprilisában hamburgban tartanak a két kórus részvételével közös hangversenyt, májusban pedig debrecen lesz a színhelye az ugyancsak együttes szereplésnek. /mti/

-. -

bb 18. komáromi szekeresgazdák életéről...

vid j-Lm fm 1964. február 20.

kecskés László, a komáromi muzeumbarátok körének vezetője a városban és a szomszédos csehszlovákiai komarnoban gyűjti az egykori szekeresgazdák életének emlékeit. komárom ugyanis az egyik legnagyobb dunamenti szekeresváros volt. hat-hét utcáját kizárólag szekeresek lakták. kecskés László, - akinek ősei mindkét ágon szekeresek voltak, s egészen a 15. századik tudja visszavezetni családfáját, - gyűjteményében őrzi szépapja mentegombjait.

néhány szekeresgazda még ma is él. tőlük és mások leszármazottaitól gyűjti kecskés László a szekeres-élet érdekes dokumentumait. több 13. századi hitellel és móringlevél került máris birtokába. /mti/

-. -

bb 19. kísérleti személyszállító berendezést állítottak munkába balinkabányán

vid gk-lm ki 1964. február 20.

a közép-dunántúli szénbányászati tröszt balinkai üzemében kísérletképpen 150 méteres föld alatti futószalagot szereltek fel, amelynek a szénszállításon kívül rendeltetése az is hogy a munkanelyre vigye a bányászokat. az emberszállító „szőnyeg”, a közönséges gumiszalagtól csak annyiban különbözik, hogy valamivel szélesebb és korláttal, külön jelzőberendezéssel látták el. a jelzőberendezés vékony huzala a szalag mentén fut végig, így az utasok veszély esetén azonnal megállíthatják a gépet. a veszélytelen be- és kiszállást a mozgólépcsőkhöz hasonló rendszerű padlózat biztosítja.

a szakemberek a kísérletek alapján, a bányászati tervező intézet útmutatása szerint 550 és 570 méteres szalagok felszerelését tervezik, amelyek lényegesen megkönnyítik majd a bányászok föld alatti útját. /mti/

-. -

9.50/a

- 13 -

bb 20. tranzistoros szócsövek készülnek karcagon

vid lk-lm ki

1964. február 20.

a karcagi általános szerelő ktsz-ben újfajta, közönséges zseblámpaelemmel működő tranzistoros szócsövek gyártását kezdték meg. az eddigi kísérletek alapján a szócsövek 600 méter távolságra közvetítik a hangot, a hordozható, izléses kivitelű szócsöveket olyan helyen használhatják, ahol elektromos áramforrás hiányában hangszórókat nem lehet üzemeltetni, alkalmazni lehet hajókon, különböző sportrendezvényeken, szabadtéri összejöveteleken, általában mindenütt, ahol az emberi hang felerősítésére van szükség. egyelőre harmincat gyártanak./mti/

--

bb 21. új vasutállomás épül zalaszentivánon

vid lk-lm ki

1964. február 20.

zalaszentivánon, a máv vasutépítők telepén folytatják az előkészületeket a szombathely-nagykanizsa közötti vasutvonal felújításán. amíg a fagyok miatt a nyílt pályán nem dolgozhatnak előre szerelik a sín párokat a vasbetonaljakra, hogy amikor az időjárás engedi, gyorsíthassák a pályaépítést. a tervek szerint 1965-ben befejezik a pályafelújítást, s mintegy 30 év után ismét járhatnak gyorsvonatok ezen a vonalon.

sor kerül több vasuti objektum felújítására is. többek között átvágnak egy nagy kanyart, s más helyen, a jelenlegitől néhány kilométer távolságra új, korszerű, nagybefogadóképességű vasutállomást kap zalaszentiván.mti/

--

bb 22. ezer anyakocát kapnak a háztáji gazdaságok a szeghalmi járás termelőszövetkezeteit

vid ká/sk-lm bs

1964. február 20.

a szeghalmi járás termelőszövetkezetei a háztáji gazdálkodás elősegítésére ezer hasas anyakocát adnak hitelre a szövetkezeti gazdáknak. a kocák árát, a szaporulatból törlesztik majd. csupán a füzesgyarmati aranykalász tsz kétszáz kocát ad át a háztáji gazdaságoknak./mti/

--

10.40/a

- 14 -

ma

bb 28. az almásfüzitői timföldgyár szállítja majd a szovjetunióba timföldexportunk nagy részét - az idén nyolcvanöt millió forintot költenek a gyár fejlesztésére

vid lk szb ki

1964. február 20.

a magyar-szovjet timföld és alumíniumipari egyezmény értelmében hazánk 1967-től 1980-ig nagymennyiségű timföldet szállít a szovjetunióba. minden két tonna timföld után egy tonna alumíniumot kap a magyar ipar. a timföld nagy részét az almásfüzitői timföldgyár szállítja majd. ezért az almásfüzitői üzemben bővítéssel, a műszaki színvonal fejlesztésével minden feltételét megteremtik annak, hogy eleget tehessenek az egyezményben rájuk háruló feladatoknak.

a gyár nagyobbitására másfél milliárd forintot fordítanak, s ebből az idén 85 milliót használnak fel. a jelentős munkát három részben, 1970-re fejezik be, s akkorra a mostani termelést több mint kétszeresére, évi 280 000 tonnára növelik. főleg régi épületekben helyezik el a jelenleginél nagyobb teljesítményű, gazdaságosabban működő gépsorokat. a bővítés első része kísérleti jellegű lesz, mert kipróbálják azokat a berendezéseket, amelyeket később beépítenek. ezek között szerepel több olyan, amelyek világvizonylatban is egyedülállóak. megoldják az üzem komplett automatizálását is, s elsősorban ezzel biztosítják, hogy a jelentős termeléselemelkedést létszámnövelés nélkül ériék el.

az üzem bővítése 1962-ben kezdődött el, a múlt évben azonban elmaradtak a határidőktől. ezért a megyei pártbizottság kezdeményezésére a napokban a kivitelező vállalatok és a tervezőintézetek együttesen megvitatták a teendőket. úgy határoztak, hogy az idén pótolják a múlt évi elmaradást is. ebben az évben előtérbe kerültek a fontos szerelések, s ezért az eddiginél jobb együttműködésre van szükség az építő- és szerelőipari vállalatok között. üzembehelyezik azokat az első berendezéseket, amelyekkel már az idén növelik a timföld termelését. ez különös erőfeszítést, teljes összhangot követel a gyártól és a kivitelező vállalatoktól. eredetileg ugyanis azt tervezték, hogy az új gépek bekapcsolása miatt csökkentett ütemben termelnek. ehelyett most többtermelésre vállalkoztak, amit úgy érnek el, hogy a kész berendezéseket a folyamatos termelés megszakítása nélkül, illetve a legminimálisabb állással kapcsolják be a technológiai folyamatba. februárban helyezik üzembe az első 14 méter átmérőjű dorr-ülepítő berendezést. a gyár és gépszerelő vállalat dolgozói szeptember helyett júniusban akarják befejezni a 35 méter átmérőjű, 6 méter magas dorr-ülepítő szerelését. ezt a világvizonylatban is egyedülálló berendezést új módon, teljesen a szabadban építik fel. /mti/

--

10.47/a

- 15 -

ma

bb 27. városiasodnak a zalai községek

vid j szb fm

1964. február 20.

elkészültek azok a távlati fejlesztési tervek, amelyek szerint a sűrűn lakott zala megyében egy-egy községcsoportban faluközpontot alakítanak ki. a tervek szerint 4-5, - egymáshoz közeli - község alkot majd egy falucsoportot. a központnak jelölt községekben a köz- és a magánépítkezéseket már a távlati tervek figyelembevételével készítik, s ez városias külsőt ad a községeknek. elsősorban a belső területek beépítését engedélyezik.

a faluközpontok kialakítását, városiassá fejlesztését több zalai községben megkezdték. például zalalövön, bakon, pacsán és zalaapátiban már a távlati fejlesztési tervek figyelembe vételével építkeznek. a szomszédos községek egyeztetik építési terveiket, s több létesítményt közösen szándékoznak megépíteni a következő években. /mti/

--

bb 30. több mint kétszáz dolgozót mentesítenek a nehéz fizikai munkától az ózdi kohóknál

vid lk szb ki

1964. február 20.

az ózdi kohászati üzemek nagyolvasztóinak betétanyagát, a vasércet, a kocsot és a meszet jelenleg még nehéz fizikai munkával, talicskán juttatják el az anyagtárolóhelyről a kohók felvonó berendezéseire. a kohók kiszolgálásának ez a módja fáradtságos és az olvasztók teljesítőképességét is korlátozza. ezért tavaly - százhatvanöt millió forint költséggel irányzattal - megkezdték az elegyítési munkák gépesítését. a nagyszabású beruházás során közvetlenül a felvonóberendezéseknél új tárolóbunkersort építenek, ahová önürítő kocsikban érkezik majd a felhasználásra kerülő anyag, amelyet mérlegelve továbbítanak - gépi úton - a kohókba. az első kohónál már ebben a negyedévben, másik két kohónál pedig az év végéig gépesítik az anyagellátást. ennek eredményeként összesen több mint 200 dolgozó mentesül a nehéz és balesetveszélyes fizikai munkától. /mti/

--

bb 31. közös baromfikombinátot építenek a soproni járás termelőszövetkezetei

vid ká/sk szb ká

1964. február 20.

a soproni járás termelőszövetkezetei tsz-közi társulás keretében közös baromfikombinátot létesítenek. a nagyüzemi pecsenyecsirke hizlaló- és tojató telepe nagycenken épül fel, mintegy 10 000 000 forintos költséggel. két csibenevelőt és két tojóházat hoznak tető alá. a telep csibenevelőit évente ötször népesítik be, így mintegy 120 000 pecsenyecsibét tudnak értékesíteni. ezenkívül tojó-tyukonként 150-160 tojást számítva 1 500 000-1 600 000 tojást adnak piacra. a közös vállalkozás évi bevétele meghaladja majd az öt- és félmillió forintot. /mti/

10.55/a

--
- 16 -

bb 35. ötödször utaznak az ndk-ba a bajai német nyelvű gimnázium diákjai

vid j-lm fm

1964. február 20.

a bajai frankel leó német nyelvű gimnázium kiszervezete öt éve ápol baráti kapcsolatokat az ndk-beli wittenberg város fdj - szervezetével. a két város diákjai minden évben ellátogatnak egymás országába. a bajai középiskolások - huszonketten - az idei tanév befejeztével már ötödször utaznak három hétre wittenbergbe, ahonnan ellátogatnak majd drezdába és a keleti-tenger partjára is. a német diákok augusztusban érkeznek bajára. /mti/

bb 36. csehszlovákiai üdülés a „Leggyorsabb, képestapgyűjtőnek

vid j-lm fm

1964. február 20.

a dorogi „ki mit gyűjt klub,, tagjai sok érdekes ötlettel teszik elevenné a klub életét. „ismerd meg hazádat,, címmel pályázatot hirdettek. minden résztvevőnek budapestet és az összes megyei, valamint járási székhelyet ábrázoló, ezekben a városokban feladott és a klubtag nevére címzett képeslapot kell dorogra továbbítani. a legügyesebb, leggyorsabb gyűjtő jutalma: ötnapos csehszlovákiai utazás. /mti/

Va napokan példái a képestapgyűjtőknek

bb 37. traktormuzeumot rendeznek be a gyulai ipari tanulók

vid lk-lm ki

1964. február 20.

a gyulai iparitanuló intézet harmadéves mezőgazdasági gépszerelő tanulói elkészítik a hazánkban használatos traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek egyötödre kicsinyített, élethű mását. a készülő traktormuzeumba kerülnek majd a régi „hofherr,,-ok és egyéb „körmös,, traktorok is. az új muzeumban már két kész modell van. elkészült, s bármely pillanatban működtethető az rs-08 jelű super-zetor és a gzk 3-as kombájn kicsinyített mása. /mti/

--

11.00/a

- 17 -

bb 27. városiasodnak a zalai községek

vid j szb fm

1964. február 20.

elkészültek azok a távlati fejlesztési tervek, amelyek szerint a sűrűn lakott zala megyében egy-egy községcsoportban faluközpontot alakítanak ki. a tervek szerint 4-5, - egymáshoz közeli - község alkot majd egy falucsoportot. a központnak jelölt községekben a köz- és a magánépítkezéseket már a távlati tervek figyelembevételével készítik, s ez városias külsőt ad a községeknek. elsősorban a belső területek beépítését engedélyezik.

a faluközpontok kialakítását, városiassá fejlesztését több zalai községben megkezdtek. például zalaörsön, bakon, pacsán és zalaapátiban már a távlati fejlesztési tervek figyelembe vételével építkeznek. a szomszédos községek egyeztetik építési terveiket, s több létesítményt közösen szándékoznak megépíteni a következő években. /mti/

-. -

bb 30. több mint kétszáz dolgozót mentesítenek a nehéz fizikai munkától az ózdi kohóknál

vid lk szb ki

1964. február 20.

az ózdi kohászati üzemek nagyolvasztóinak betétanyagát, a vasércet, a kocszot és a meszet jelenleg még nehéz fizikai munkával, talicskán juttatják el az anyagtárolóhelyről a kohók felvonó berendezéseire. a kohók kiszolgálásának ez a módja fáradtságos és az olvasztók teljesítőképességét is korlátozza. ezért tavaly - százhatvanöt millió forint költséggel - megkezdtek az elegyterti munkák gépesítését. a nagyszabású beruházás során közvetlenül a felvonóberendezéseknél új tárolóbunkersort építenek, ahová önürítő kocsikban érkezik majd a felhasználásra kerülő anyag, amelyet mérlegelve továbbítanak - gépi uton - a kohókba. az első kohónál már ebben a negyedévben, másik két kohónál pedig az év végéig gépesítik az anyagellátást. ennek eredményeként összesen több mint 200 dolgozó mentesül a nehéz és balesetveszélyes fizikai munkától. /mti/

-. -

bb 31. közös baromfikombinátot építenek a soproni járás termelőszövetkezetei

vid ká/sk szb ká

1964. február 20.

a soproni járás termelőszövetkezetei tsz-közi társulás keretében közös baromfikombinátot létesítenek. a nagyüzemi pecsenyecsirke hizlaló- és tojató telepe nagycenken épül fel, mintegy 10 000 000 forintos költséggel. két csibenevelőt és két tojóházat hoznak tető alá. a telep csibenevelőit évente ötször népesítik be, így mintegy 120 000 pecsenyecsibét tudnak értékesíteni. ezenkívül tojó-tyukonként 150-160 tojást számítva 1 500 000-1 600 000 tojást adnak piacra. a közös vállalkozás évi bevétele meghaladja majd az öt- és félmillió forintot. /mti/

-. -

10.55/a

- 16 -

bb 35. ötödször utaznak az ndk-ba a bajai német nyelvű gimnázium diákjai

vid j-lm fm

1964. február 20.

a bajai frankel leó német nyelvű gimnázium kiszervezete öt éve ápol baráti kapcsolatokat az ndk-beli wittenberg város fdj - szervezetével. a két város diákjai minden évben ellátogatnak egymás országába. a bajai középiskolások - huszonketten - az idei tanév befejeztével már ötödször utaznak három hétre wittenbergbe, ahonnan ellátogatnak majd drezdába és a keleti-tenger partjára is. a német diákok augusztusban érkeznek bajára. /mti/

-. -

bb 36. csehszlovákiai üdülés a „Leggyorsabb, képestapgyűjtőnek

vid j-lm fm

1964. február 20.

a dorogi „ki mit gyűjt klub,, tagjai sok érdekes ötlettel teszik elevenné a klub életét. „ismerd meg hazádat,, címmel pályázatot hirdettek. minden résztvevőnek budapestet és az összes megyei, valamint járási székhelyet ábrázoló, ezekben a városokban feladott és a klubtag nevére címzett képeslapot kell dorogra továbbítani. a legügyesebb, leggyorsabb gyűjtő jutalma: ötnapos csehszlovákiai utazás. /mti/

Va napokan peidau a képestapgyűjtőknek

bb 37. traktormuzeumot rendeznek be a gyulai ipari tanulók

vid lk-lm ki

1964. február 20.

a gyulai iparitanuló intézet harmadéves mezőgazdasági gépszerelő tanulói elkészítik a hazánkban használatos traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek egyötödre kicsinyített, élethű mását. a készülő traktormuzeumba kerülnek majd a régi „hofherr,, -ok és egyéb „körmös,, traktorok is. az új muzeumban már két kész modell van. elkészült, s bármely pillanatban működtethető az rs-08 jelű super-zetor és a gzk 3-as kombajn kicsinyített mása. /mti/

-. -

11.00/a

- 17 -

bb 32. a szokottnál korábban kezdődött a madárvonulás: szórva-nyosan érkeznek már a mezei pacsirták, a seregélyek, bibicék, dankasirályok

i csj/sk szb ká

1964. február 20.

jellegzetes téli madárvendégeink itt vannak még, de a legutóbbi enyhe, s gyakran derült napok meghozták már a legkorábbi tavasz-
nőknek számító madárfajok előőrséit. a szegedi fehér-tóra a napok-
ban érkeztek az első dankasirályok, csepelnél pedig népes nyári lud-
csapat szállta meg a csendes duna-szakaszt. de szállingóznak már a
vadvizországi legedzettebb lakói, a bibicék is. nagyobb számban je-
lentkeztek az alföld déli vidékein a kemény tél elől délre huzódott
seregélyek is. szeged környékén már a közelgő tavaszt hirdetik a
mezei pacsirták: hajnaltól napszálltáig trilláznak, noha nem várta-
őket a tavaszi mezők „terített asztala”, fagycsipte bogyókon
kell kibőjtölniük a rovarvilág éledését. az egyiptom felől északra
vonuló karvalycsapatokból számos hazai pár keresi már a tavalyi
fészket.

budapest parkjaiban, házikertjeiben ismét megéledtek az itt-
hon telet madárfajok: hallatszik már a szécinke harsány nyit-
nikéjke, megrugatnak a balkáni gerték. a feketeterítő hangja azon-
ban még „nem jött meg”, a bokrok alján lappang, várja az igazi
tavaszt.

a madártani intézet szakemberei szerint a tavaszi madárvonu-
lás normális körülmények között március első hetében kezdődik. a
„menetrendet”, megszögő merész előőrsök, az idén kissé korán
érkeztek: a rovarok tömeges előbuvásáig valószínűleg lesz még né-
hány szükös napjuk. /mti/

--

bb 33. győri modellezők a vasutállomás épületében

vid j szb fm

1964. február 20.

négy éve működik a vasutasok szakszervezete műszaki modelle-
ző szakosztályának győri csoportja. a jelenleg 25 főből álló cso-
port tagjai többségükben diákok, de vannak közöttük felnőttek
is, akiknek kedvenc időtöltésük a vasut-modellezés. a modellezők
a győri vasutállomás új épületében tevékenykednek, ahol szak-
könyvek, folyóiratok, szerszámok állnak rendelkezésükre. a csoport
tagjai fa- és fémipari ismereteket szereznek, villanymozdonyok
és motorszerelvények kicsinyített mását készítik el: s az állomás
vezetői forgalmistái megismertetik velük a vasuti közlekedés sza-
bályait is.

a csoport tagjai rövidesen hatalmas terepasztalt építe-
nek, amelyen az általuk készített „vonatot”, járatják majd.

/folyt.köv./
11.06/a

- 18 -

bb 33. /győri modellezők... 1. folyt./- szb

németh géza, a csoport vezetője érdekes terv megvalósításán
dolgozik: elkészíti a fővárosi fogaskerekű vasut kicsinyített
mását. a 15 és fél méter hosszú fogaskerekű pálya pontosan olyan
lesz, mint az eredeti. alkotója helyszíni rajzok és fényképek alap-
ján épít meg a végállomás kocsiszíneit, a tolatóvágányt, az
állomások épületeit, illetve a megállóhelyeket és kitérőket. a
távírányítású fogaskerekű körülbelül két év múlva készül el. /mti/

--

bb 34. régi épület átalakításával városi zeneiskola sátor-
aljaujhelyen

vid j szb fm

1964. február 20.

sátoraljaujhely tanácsa - a város szépítésén kívül - gondot
fordít a kulturális létesítmények fejlesztésére is. az idén - a
dolgozók javaslatára - megkezdtek az 1925-ben épült, 600 férő-
helyes színház korszerűsítését, s a nyári hónapokban az eddigi-
nél jobb körülmények között tarthatják meg előadásait a mis-
kolci, debreceni és egri színtársulatok, a színház korszerűsíté-
sét jövőre tovább folytatják.

a tanács elhatározta, hogy egy régi épület átalakításával
korszerű zeneiskolát építtet. az új zeneiskolában 12 tantermet,
valamint különálló nagyszínpad- és gyakorlótermet rendeznek be.
a zeneiskola tervei már készülnek, és az átépítést a jövő évben
kezdik meg. /mti/

--

bb 39. újabb tanyaközpontok kapnak villanyt szolnok megyében

vid lk szb ki

1964. február 20.

szolnok megyében két évvel ezelőtt fejeződött be a faluvil-
lamosítás. a tisztántúli áramszolgáltató vállalat szolnoki üzlet-
igazgatósága azóta a hálózatokat bővíti, korszerűsíti. az idén
tizenhét és fél kilométerrel növelik a kisfeszültségű vezeték-
hálózatot, 150 kilométer vezeték cserélnek ki. július 1-ig a
megye két jelentős tanyaközpontját, surjánt és haleszt is be-
kapcsolják a villanyhálózatba. az igazgatóság területén 29 ter-
melőszövetkezetet villamosítanak. /mti/

--

11.10/a

- 19 -

bb 40. az idén kilenc olasz nemzetközi vásáron, kiállításon képvisel-
teti magát a magyar külkereskedelem

i sz/sk-lm vg

1964. február 20.

a fejlődő magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatok, a növekvő
forgalom szükségessé teszi, hogy áruinkat az olasz kereskedők
és felhasználók mind nagyobb köre ismerje meg, ezt a célt szol-
gálják az olaszországi nemzetközi vásárokon, kiállításokon sorra-
kerülő magyar árubemutatók. külkereskedelmünk ez évben kilenc
olasz vásáron képviselteti magát.

a legjelentősebb magyar részvétel az áprilisban nyíló
milánói vásáron lesz, ahol a magyar kereskedelmi kamara rendezé-
sében több vállalatunk mutatja be exportcikkeit. ezen a szakosi-
tott vásáron az idén az eddigiektől eltérően, nem elsősorban
közhasználati, hanem többnyire műszaki cikkekkel jelenik meg
külkereskedelmünk. a transelektro vállalat például magasfeszültsé-
ségű berendezéseket, transzformátorokat, gombakkumulátort, elektro-
motorokat, és elektromos szerelési anyagokat mutat be. a legfia-
talabb magyar külkereskedelmi vállalat a chemokomplex autoklavokat
és más vegyipari berendezéseket küld milánóba. a magyar gyógyszer-
eknek régi piacuk olaszország, de az exportáló vállalat, a
medimpex, ezuttal először jelenik meg kiállítóként a milánói
vásáron. az élelmiszer csarnokban már a hagyományosnak számít
a terimpex és a monimpex részvétele. a látogatók a magyar élelmi-
szerspecialitásokat a helyszínen meg is izlelhetik, mert vállala-
taink olasz képviselői megszervezik majd a kicsinybeni
árusítást. a milánói magyar kiállítás érdekessége lesz, hogy vén
lajosné, kalocsai pingálóasszony, aki néhány évvel ezelőtt már
járt a milánói vásáron és nagy közönség sikert aratott, ismét
bemutatja művészetét a vásárlátogatóknak.

a többi olasz vásáron, pármában, veronában, bolognában,
firenzében, palermóban és bariban exportvállalataink olasz
képviselei mutatják be a magyar árukat, míg páduában a május
végén nyíló vásáron a magyar kereskedelmi kamara állít fel
információs irodát. triesztben pedig az artex, a modex és az
élelmiszerkereskedelmi vállalataink rendeznek kiállítást./mti/

11.17/a

- 20 -

bb 38. gőzfűrészgár gőz nélkül

vid lk-lm ki

1964. február 20.

a szegedi tiszaparton működő gőzfűrészgár évente több
tízezer köbméter fűrészeltárut készít a bútorigarnak és az
építkezéseknek. az üzemet korszerűsítették, megszüntették
egyik „névadóját”, mert a keretfűrészeket és egyéb gépeket
működtető gőzt villamosenergiával váltották fel. szegeden most
már minden számottevő üzemben villamosenergia hajtja a munkagépe-
ket./mti/

.-.

bb 41. befejezték az új győri egyetemi város építésének első
fontos előkészületi munkáját, a talajmechanikai vizsgálatokat -
tanulmányi épületalapokkal segítik majd az egyetemi oktatást

i sb/lk-lm vg

1964. február 20.

győrött épül fel majd az ország új építőipari egyeteme,
amelyben 1968-ban már meg kell kezdeni az első évfolyam hallgató-
inak oktatását. az építők most fejezték be az egyetem terüle-
tének pontos geodéziai felmérését és a tervezéshez szükséges talaj-
vizsgálatokat. a győri tervező vállalat és a földmérő- és talaj-
vizsgáló vállalat irányításával elvégzett csaknem 80 kutatófurás
alapján dolgozzák ki a részletes szakértői véleményt a talaj
rétegződéséről és teherbírásáról. a mosoni dunaággal és a rábcával
közrefogott 175 hektáros építési területen csaknem a felszínig
ér a talajvíz. ezért több mint egy méter vastagon fel kell tölteni
majd az egyetemi város helyét, s gondoskodni kell az árvédelmi
töltések magasításáról és megerősítéséről. a szakértői véleményben
tesznek javaslatot az egyetemi város épületeinek alapozásáról is.
az új beruházás előkészítői érdekes elgondolással kívánják segí-
teni az egyetemi oktatást. azt tervezik, hogy ennél a beruházás-
nál az építőipar valamennyi jellegzetes alapozási módszerét
felhasználják, s az épületek alatt állandó bemutatásra megfelele-
en alakítják ki a különböző sáv, pillér, betonlemez, kut és
cölöpalapot. ezzel jelentősen kiterjesztik a szemléltető oktatást,
mert a hallgatók mindjárt az egyetem épületei alatt megtekinthetik
azt az alapfajtát, amelyről tanulnak./mti/

11.25/- szb

-21-

bb 42. országos szabványokat egységesítenek a kgst ajánlására - egyes magyar szabványokat más szocialista országokban is bevezetnek

i sl/sk szb vg

1964. február 20.

hazánkban kereken 11 000 országos és 165 000 külföldi szabványt tartanak nyilván a magyar szabványügyi hivatalban. a szocialista országok termékcserejének bővítése, az iparágak termelékenységének növelése, a szakosítás megkivánja az egyes tagországok szabványelírásainak egységesítését is.

a kgst szabványügyi állandó bizottsága, a tagországok, így Magyarország szakértőinek bevonásával is, új szabványajánlásokat dolgoz ki, amelyek megfelelnek a tagországok ipari és kereskedelmi együttműködésének, elősegítik például az ipari termékek egységesítését, a legkorszerűbb gyártástechnológiák nemzetközi bevezetését. Magyarország eddig 88 olyan kgst szabványajánlást fogadott el, amelyeknek bevezetése hazánkban hozzájárul kohászati, gépipari, villamosipari és vegyipari termékek minőségének javításához és korszerűsítéséhez. a kgst ajánlások alapján 1965-ig módosítják, korszerűsítik egyes öntődei és vegyipari termékek továbbá híradástechnikai gyártmányok hazai szabványait.

a kgst országok szabványügyi szervei több magyar szabványt fogadtak el. átvesznek például hegesztési szabványokat, háztartási, elektromos berendezésekkel kapcsolatos szabványelírásokat, stb.

kétoldalu megállapodások is születnek a kölcsönös áruforgalom és választékcseréje elősegítésére. Magyarország és az ndk például a cipők méreteinek egységes jelölését határozta el, hasonló megállapodás várható csehszlovákiával is. a kgst országok azonban nemcsak egymás között egységesítik szabványaikat, hanem figyelemmel kísérik a nemzetközi szabványelírásokat is, amelyek elősegítik a világkereskedelmi árucserék könnyebb lebonyolítását. a svájcban székelő nemzetközi szabványügyi szervezet /iso/ szabványajánlását a kötelelemek, például csavarok, egységes méreteire a kgst országok is alapul veszik. a szocialista országok tevékeny részt vállaltak az iso munkájában, jónéhány bizottság titkárságát is ellátják.

a kgst szabványügyi állandó bizottsága és szabványügyi intézete, a tagországok szakembereinek együttes tevékenységével a jövőben még hatékonyabban segíti a szakosítást, a termékcsere lebonyolítását, s ezzel országaink műszaki színvonalának emelését. a tervtárgyalások alapján az idén újabb 300 egységes, korszerű szabvány általános bevezetésére tesznek javaslatot, s a népgazdasági tervekkel összhangban a kgst szabványosítási távlati terveit is elkészítik. /mti/

--

11.38/a

- 22 -

Al

bb- 43. m megkezdték a földalatti állomások kialakításával kapcsolatos munkálatokat a blaha lujza- és a baross-téren

i hbj/sk-lm vg

1964. február 20.

a földalatti vasutépítő vállalat az idén elsősorban a baross téri és a blaha lujza téri állomások építésére összpontosítja az erőket.

a baross téren a felszíni kijárat építésére a parkban először munkagödört mélyítenek. ebbe építik be a két vasbetonszekrényt, amelyeket folyamatosan süllyesztenek a mélybe, hasonlóan, mint az astoriánál. a munkálatok a park szétbontásai már megkezdődtek. a megfelelő munkahely kialakítására hétméteres sávot kell kihasítani a kerepesi ut uttestéből, ennek ellenére a kerepesi uton nem lesz jelentősebb korlátozás a közúti forgalomban.

a blaha lujza téren a rókus kórháztól a corvin áruház bejáratával egyvonalban, az autóparkoló helyén lesz az állomásépítkezés munkahelye, emiatt természetesen meg kell szüntetni az autóparkolót. a munkahely kialakítására már felvonultak a gépek. az építkezés idején a vásárlók zavartalanul bejutnak a corvin áruházba. /mti/

--

bb 44. az olasz-magyar baráti társaság

tné-lm sr

1964. február 20.

február 21-23 között firenzében magyar-olasz építészeti konferenciát rendez. a konferencia a városrendezés, a lakó- és középülettervezés kérdéseivel foglalkozik. a konferenciára elutazott dr. tóbiás lóránd kandidátus, az építéstudományi intézet igazgatója, továbbá dr. novák péter, dr. fekete ede, tarján aladár, és kiss istván építészmérnökök. /mti/

--

13.00/a

- 23 -

Al

bb 45. időjárásjelentés

tné szb

1964. február 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. február 20-án 13 óra-
kor:

erős éjszakai fagyok

európa északi részein mínusz 20 - mínusz 30 fokos éjszakai fagyok találhatók, déli részein viszont a legmagasabb nappali hőmérsékletek elérik a plusz 15 - plusz 20 fokos értékeket. közép-európa ennek az erős hőmérsékleti ellentétnek határán helyezkedik el. a kárpátok hegyvonulatán kívül levő igen hideg levegő ma hajnalban átzudult a hegyláncon és a medencében a szélárnyékos dunavonalát kivéve hirtelen erős hőmérsékletcsökkenést okozott.

hazánkban szerdán tulnyomóan borult idő volt. sokfelé jelentéktelen eső esett, de a déli határ mentén egyes helyeken elérte a 10 millimétert, az északkeleti országrészben 2.5 millimétert kitevő havaseső, hó hullott. a hőmérséklet napközben többnyire a hóval borított tiszántuli területeken csak 0 - plusz 3, másnol 3-6, a dunántul legnagyobb részén 6-8 fokig emelkedett.

csütörtökön hajnalra az említett erőteljes hidegbetörés miatt a dunántulon és a tiszántulon általában mínusz 3 - mínusz 6, sőt az északkeleti határmegyékben mínusz 7 - mínusz 10 fokig hűlt le a levegő, de a viszonylag szélárnyékosabb duna-tisza közén csak 0 fokot ért el. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet.

csütörtök délelőtt tovább folytatódott a száraz hideg levegő beáramlása, a dunántulon mínusz 1 - mínusz 2, a tiszántulon mínusz 3 - mínusz 6 fokos hőmérsékletek mellett erős, helyenként viharos északi széllel. a főváros légterében ugyanakkor a kedvező helyi viszonyok miatt a délelőtti folyamán néhány fokkal 0 fok felett, maradt a hőmérséklet. budapestén szerdán a hőmérséklet napi középértéke plusz 4.3 fok volt, 3.4 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

csütörtökön 12 órakor budapestén a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, erősen emelkedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: kevés felhő, száraz, hideg idő, lassan mérséklődő, helyenként erős északkeleti, keleti szél. erős éjszakai lehülés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5-10, a hóval borított területeken mínusz 10 fok közelében, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0 fok körül.

a duna vízállása 160 centiméter. /mti/

--

14.03/a

- 24 -

bb 46. a borsod megyei gépállomások megkezdték erőgépeik átadását a termelészövetkezeteknek

vid ká/tr szb ká

1964. február 20.

csütörtökön a sárospataki gépállomáson megkezdték az erőgépek és a hozzátartozó munkaeszközök átadását a sátoralja-ujhelyi járás tsz-einek. az idén összesen 359 erőgép kerül a borsod megyei gépállomásokról a termelészövetkezetek birtokába. ebből 250-et a tavaszi munkák megkezdése előtti folyamatosan, míg 109 g. 35-ös izzófejes traktort a cséplés után adnak át. az erőgépekkel egyidejűleg a műtrágyaszóró gépeket is átveszik a szövetkezetek.

az átadásra kerülő erőgépek közül 61 a hegyvidéki terepre való lánctalpas traktor. ezeket elsősorban a hegyes-dombos encsi, edelényi és ózdi járás termelészövetkezetei, valamint a szőlővidék közös gazdaságai kapják.

a termelészövetkezeteknek átadott gépeket a gépállomások javítóműhelyében nozzák majd rendbe. a már működő mezőkövesdi gépjavító állomáson kívül az idén a mezőcsáti, valamint a sárospataki gépállomásokat szervezik át javító állomásokká. /mti/

--

bb 47. megkezdődött a tavaszi-nyári divatbemutató sorozat

t sz/tné szb vg

1964. február 20.

ezekben a napokban budapestén a divatbemutatók egész sora zajlik le. az évadnyitót a ruházati mintatervező vállalat új kollekciójának csütörtöki bemutatója jelentette. a duna szállóban megrendezett bemutatón 160 öltözetet sorakoztattak fel, amelyeknek egy részét a közeljövőben bécsbe és oslóba is elviszi a modex külkereskedelmi vállalat.

az öltözködési tanács által elfogadott kollekció nagy sikert értett. az idei tavaszi-nyári divat a női ruházatkodásban nem hozt semmi különleges új vonalat, továbbra is sok lezserszabású pincés ruhát, ingruhát és kétrészes dzsemper ruhát terveztek. tavaszra leginkább a kosztümöket ajánlják. a ruhatervezők a melegebb ujszerű színösszeállításokkal és az anyagok megválasztásával emelkedtek. a kötött anyagok közül ujszerű a jacquard szövésű különböző mintás és halszállás jersey és a fémszál, illetve szintetikus szál keverékből kötött alkalmi ruhárral való kelme. nyáron nemcsak nappali ruhák, hanem ünnepi alkalmakra, este színházba is viselhető öltözetek készültek szaténkartonból. a győri lenszövőgyár az idén ismét olyan ujszerű csikos, kockás és aprómintás lenvásznat készített, amelyet hamar megkedvelnek majd a nők. a selyemipar sok ujszerű anyagok közül leginkább az alpacca jellegűeket várják már a vásárlók. itt mutatták be először az elasztikus volakril jerseyt, amely női pantallóra, camling öltözetekhez és otthoni viseletre is igen alkalmas. szintén most volt a bemutatkozása az ugynevezett pannós kelmének, amelyből filmnyomással csak egy-egy ruhára elegendő mennyiséget készítenek egy mintából. forgalombahozását csak a jövőre ígéri az ipar. /mti/

--

14.45/a

- 25 -

bb 48. a tervezetnél hamarabb kezdték meg a középblokkgyártást dunaujvárosban

vid lk szb ki

1964. február 20.

a dunaujvárosi 26. számú építőipari vállalat szabadtéri középblokkgyártó üzemében az utóbbi napok enyhe időjárását kihasználva, a tervezetnél korábban megkezdték a középblokkok gyártását. az idén a tavalyinál negyvennel több, összesen 1100 lakáshoz elegendő középblokkot készítenek. a dunaujvárosi építkezéseken kívül a fejér megyei építőipari vállalat székesfehérvárott, a bács-kiskun megyei építőipari vállalat pedig kecskeméten és baján is dunaujvárosi középblokkokból épít lakóházakat. /mti/

--

bb 49. mezőhegyesen és karcagon is befejezték a cukorgyártást

vid lk szb ki

1964. február 20.

a kőrös-vidék két cukorgyárában, mezőhegyesen és sarkadon is befejezték a cukorgyártást. a 75, illetve 50 éve üzemelő gyárakban az idén készítették a legtöbb cukrot. a korszerűsített üzemekben százhetven napig dolgoztak egyfolytában és 65 000 vagon répat dolgoztak fel. a két üzemben összesen 79 000 tonna kristálycukrot gyártottak. mezőhegyesről ezenkívül 5 800 tonna nyerscukrot exportáltak. /mti/

--

bb 50. aláírták a szovjet-magyar baráti társaság és a magyar-szovjet baráti társaság 1964. évi együttműködési tervét

t ms/gk vm zs

1964. február 20.

csütörtökön a barátság házában aláírták a szovjet baráti társaságok szövetsége, a szovjet-magyar baráti társaság és a magyar-szovjet baráti társaság 1964. évi együttműködési tervét. az aláíráson jelen volt kardos lászló akadémiai levelező tag, az mszbt alelnöke, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, az mszbt budapesti bizottságának elnöke, némety béla, a külügyminisztérium főosztályvezetője, keti sándorné, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője, valamint az mszbt országos elnökségének több tagja, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa. ott volt n.r. seleh, a budapesti szovjet nagykövetség követ-tanácsosa és a nagykövetség több munkatársa. /folyt.köv./

15.49/-n

-26-

/bb 50. aláírták.....1.folyt./vm

az együttműködési tervet magyar részről kristóf istván, az mszbt főtitkára, szovjet részről g.i.vladikin, a szovjetunió művelődésügyi miniszterhelyettese, a szovjet-magyar baráti társaság küldöttségének vezetője írta alá.

az aláírás után kristóf istván és g.i.vladikin beszédben méltatta az együttműködési terv jelentőségét.

x x x

a most aláírt együttműködési terv szerint a két baráti ország az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is több delegációt cserél. kölcsönösen növelik a turistacsoportok számát. szovjetunióból egyebek között küldöttség érkezik hazánk felszabadulásának évfordulójára. a küldöttség tagjai a magyar-szovjet barátság olyan aktivistái lesznek, akik annakidején részt vettek magyarországi felszabadításában. a szovjet-magyar baráti társaság küldöttséggel képviselteti magát a nagy októberi szocialista forradalom 47. évfordulójának több magyarországi ünnepségén. belorusz küldöttség jön magyarországra a belorusz kultúra napjai alkalmából. hasonlóképpen delegáció érkezik a szovjetunióból az országos idegennyelvi konferenciára, valamint több kulturális évforduló megünneplésére. magyar részről április 4-e szovjetunióbeli ünnepségeire utazik delegáció a szovjetunióba. a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának ünnepségein jelen lesz a forradalomban részt vett magyar veteránok küldöttsége. ujságíró-küldöttség, továbbá írók és irodalomtörténészek küldöttsége utazik még a szovjetunióba.

mindkét országban baráti esteket, magyar-szovjet találkozókat, előadásokat, dokumentum-és művészi filmbemutatókat, fényképképzőművészeti rendezvényeket és elősegítik a két ország közötti kulturális és tudományos együttműködési terv végrehajtását. a szovjetunióban megemlékeznek a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 45. hazánk felszabadulásának 19., a dózsa-felkelés 450. évfordulójáról, az alkotmány-napjáról, madách imre halálának 100., radnóti miklós halálának 20., zrinyi miklós halálának 300. évfordulójáról. a magyar-szovjet baráti társaság a szovjet hadsereg napja, a nagy októberi szocialista forradalom 47. évfordulója és lenin születésének 94. évfordulója alkalmából rendez ünnepségeket, megemlékezik továbbá sevcsenko és lermontov születésének 150., muszorgszkij születésének 125., krupszkaja és makarenko halálának 25., csernyevszkij halálának 75. évfordulójáról. /folyt.köv./

16.06/-n

-27-

16.06

/bb 50. aláírták.....2.folyt./vm

mindkét részről elősegítik rádió-és televízióműsorok cseréjét, neves társadalmi személyiségek, tudósok, írók, művészek felépését a rádióban és televízióban. kicserélik egymás közt a jelentősebb kiadványokat, fényképanyagokat, diafilmeket és hanglemezeket. támogatják magyarországon az orosz, a szovjetunióban a magyar nyelv tanítását, segítik a testvérvárosok és meggyék kapcsolatainak továbbfejlesztését./mti/

- . . -

bb 54. melegszik a duna vize - paksnál robbantják a jeget - száz kilométer hosszú folyosó készült a magyar-jugoszláv szakasz jégtakarójában

i sb/vid/tné/m/vg

1964. február 20.

a felső-duna az enyhülés hatására már 2.8 fokra felmelegedett vizet hoz át a magyar határon. budapestig újra lehül a víz 0.8 fokra, de egyuttal puhítja és vékonyítja a lábatlantól az északi összekötő vasuti hídig érő 80 kilométer hosszú jégmezőt. budapesttől dunaujvárosig csaknem teljesen tiszta a folyó vizekre, csupán helyenkint usznak a vizen kisebb jégtáblák: paksnál azonban torlódtottan áll a jég. általában másfél méteres rétegben halmozódtak fel a jégtáblák, de néhány helyen a 4 méteres vastagságot is eléri a torlasz. ezért a vízügyi szakemberek irányításával a honvédség megkezdte a robbantást, s mintegy 50 méter széles folyosót vág a torlaszba.

a duna magyar-jugoszláv szakaszán a jégtörőhajók már elérték a dráva torkolatát, s így elkészült a jégpáncélba vágott 100 kilométer hosszú és 10-30 méter széles folyosó. a jégtörők most rendszeres őrzőjáratot tartanak, hogy ez a fontos utvonal mindig szabadon álljon a zajlás fogadására. a hosszú folyosó azonban nemcsak a zajlást, hanem a jégtörőhajók bevetését is megkönnyíti. az árvédelmi szakemberek ugyanis a régi tapasztalatok alapján arra számítanak, hogy a dráva ár hulláma megbontja és elusztatja majd az alduna jegét. ekkor viszont a jégtörőhajók a dráva torkolatától monács felé haladva már a duna teljes szélességében megkezdhetik a magyar szakaszra áthúzódó jégmező bontását.

a magyarországi mellékfolyókat, tavakat és a tiszát még teljesen is összefüggő jégtakaró borítja, csupán a Tajta, a Rába és a Kapos egyes szakaszai tisztultak meg a jégtől. az esőzések miatt négy napig elsőfokú árvédelmi készültséget tartott a tiszántúli vízügyi igazgatóság. mintegy 250 szivattyút helyeztek készenlétbe a belvizek ellen de beavatkozásra nem volt szükség. a csütörtöki lehülés visszatartotta az olvadást, s most már megszűnt az első fokú készültség. /mti/

16.20/-n

- . . -

-28-

MR

bb 52. ebben az évben 630 új lakás épült debreczenben

vid/j/m/sr

1964. február 20.

a debreceni városi tanács csütörtöki ülésén a helyi iparpolitikai tervek teljesítéséről szóló beszámolót tárgyalta. megállapították, hogy debreczenben az 1962. évi 93 millió forintos teljesítéssel szemben 1963-ban 104 millió forint értékben végeztek javítási munkálatokat a lakosságnak. tanácsai vállalatok, kisipari szervezetek és magánkisiparosok együttes munkájával javult a szolgáltatás, de még ma sem hibamentes. a javításokat elsősorban az anyag- és alkatrészellátás nehezíti meg. a tanácsülés úgy határozott, hogy debreczenben „központi szolgáltatónak”, kell létesíteni, s a javítási-szolgáltatási munkát ki kell terjeszteni a város külső területeire is.

tárgyalt a tanácsülés arról még, hogy debreczenben az elmúlt évben 444 lakást kellett volna felépíteni, s ezzel szemben 460 lakást adtak át rendeltetésének. az idén debreczenben 630 lakás épül, amelyből 310 szervezeteti lesz. /mti/

- . . -

bb 53. közlekedési balesetek

i ni/tné/m/sr

1964. február 20.

az 1. kerület Clark Ádám téren deli József 36 éves gépkocsivezető a gyalogjáróról ittasan lelépett és nekiment egy személygépkocsinak. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a 2. számú sebészeti klinikára szállították:

soroksáron a Marx Károly ut és a Tárcsás utca találkozásánál lévő hév megállóban özvegy Andikó Jánosné háztartásbeli a kiinduló szerelvényről le akart szállni és a kocsit alá esett. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a Koltói Anna baleseti kórházba vitték a mentők.

a 13. kerületi Váci ut és Frangepán utca kereszteződésénél közúti autósok 24 éves sofőr az ya 53-48 rendszámú tehergépkocsijával elütötte Lázár Miklósné tisztviselőnőt, aki könnyű sérülést szenvedett. a balesetet az okozta, hogy a gépkocsivezető nem adta meg az áthaladási elsőbbséget a gyalogosnak. /mti/

- . . -

16.24/-n

-29-

MR

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 5.sz. hír/ elkészült a gimnáziumok...../1.bekezdésének 3.sorában a minisztériumok szó helyett, a

művelődésügyi minisztérium

irandó./mti/

bb 51. világhírű tasmániai tudós látogatása hazánkban - hogyan alakult ki a kárpátok karéja?

i tz/gk vm vg

1964. február 20.

néhány napja magyarországon tartózkodik s.warren carey, a tasmániai egyetem geológia-professzora, az ottani szeizmológiai intézet vezetője. az mti munkatársának alkalma volt megkérdezni a világhírű tektonikust munkásságáról és magyarországi látogatásának céljáról.

a professzor elmondotta, hogy több ízben járta már be a világot, elsősorban a hegyképző erők működésének törvényszerűségeit kutatva. a helyszínen igyekezett rekonstruálni ezeknek az erőknek hajdani játékát a világ legérdekesebb földtani képződményeiben, például az afrikai árkokban, a holt-tengernél, guineában, repülőgépekről vizsgálta a himálaja sziklaóriásait, tanulmányozta a niagarát és a még ennél is szebb victoria-vizesést. az egyik legizgalmasabb tektonikai problémát azonban éppen a kárpátok karéjának kialakulásában látja, amelyhez hasonló képződményt vél felismerni az indonéziai szigetvilágban, sőt az antillákban is. teljesen eredeti magyarázata szerint valamikor régen, mikor az egyenlítő még nem jelenlegi helyén, hanem az alpok, a himálaja stb. vonalában haladt végig, a földnek tőle északra, illetve délre levő fele egymással ellentétes irányban csavarodott el, s ez a mozgás hozta létre az ilyen különleges elnyíródásokat, megívelődéseket.

amint a professzor kijelentette, világméretű vizsgálatai a földtágulási elméletet igazolják. ennek egyik legmeggyőzőbb bizonyítékát abban látja, hogy európa és afrika, illetve közép-és délmagyarországi atlanti partvonulatai, tökéletesen párhuzamosan futnak. ez pedig arra vall, hogy ezek a földrészek egy hajdan egységes, de több szétszakadt szárazföld egymástól eltávolodott darabjai lehetnek. ha ezek a darabok egyszerűen „szétusztak”, volna, a csendes óceánnak meg kellett volna kisebbednie, a tények viszont éppen azt mutatják, hogy ma ennek az óceánnak a kiterjedése is sokkal nagyobb, mint egykor volt. ez pedig csak a földtágulási elmélettel magyarázható, amelynek értelmében a föld egész felülete növekedett és növekszik ma is.
/folyt.köv./

16.30/-n

-30-

RE

/bb 51. világhírű.....1.folyt./vm

jelenlegi földkörüli utja első állomásaként budapestre érkezett, hogy az elmélet egyik vezető tekintélyével, egyed lászló professzorral tárgyaljon. látogatást tett az eltvös loránd tudományegyetem geofizikai intézetében, előadást tartott a magyar tudományos akadémián és megbeszéléseket folytatott geofizikusainkkal. tőlünk moszkvába utazik, majd berlinbe, utrechtbe, londonba, az egyesült államokba, kanadába, dél-amerikába, a salamon-szigetekre, stb. látogat el és mindenütt a földtágulási elmélet képviselőivel folytat tanácskozásokat./mti/

bb 59. szovjet író nő szegeden

vid j vm sr

1964. február 20.

szofija pavlovna csernyikova, az inosztannaja litteratura című szovjet folyóirat szerkesztője csütörtökön a szegedi tisztaírók irodalmi folyóirat szerkesztőségében találkozott a magyar írók szövetsége délmagyarországi csoportjának tagjaival és barátságos elbeszélgetett a magyar és a szovjet irodalom időszerű kérdéseiről./mti/

bb 57. dr.beresztóczy miklós előadása nyiregyházán

vid j vm sr

1964. február 20.

dr.beresztóczy miklós címzetes prépost, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára, az országgyűlés alelnöke csütörtökön nyiregyházán a szabolcs-szatmár megyei katolikus papok békegyűlésén előadást tartott a népi nemzeti egység címmel./mti/

bb 58. kettős halálos vasuti baleset baranyában

vid/j/m/sr

1964. február 20.

szerdán kettős halálos balesetet jelentett a pécsi vasutigazgatóság. a görcsönyi állomástól 600 méterre találtak rá boros józsef 20 éves kémiai lakos holttestére. a szerencsétlenül járt fiatalember eddig ismeretlen okból kiesett a síklóson. szikora péter 66 éves embert halálra gázolta az állomásra beérkező személyvonat. szikora péter a helyszínen meghalt./mti/

|| a vonatból.

16.40/-n

-.-.
31

RE

bb 55. 77 millió beruházásra, felújításra, községfejlesztésre nyiregyházán

vid/j/m/sr

1964. február 20.

a nyiregyházi városi tanács csütörtöki ülésén többek között megvitatta az idej beruházási és városfejlesztési feladatokat. a tervek szerint ez évben - lakásépítésen kívül - beruházás, felújítás és községfejlesztés címén körülbelül 77 milliót költenek építkezésekre nyiregyházán. többek között továbbépítik a város egységes vízművét, csatornahálózatát, a csecsemőotthont, a nat tantermes, napköziotthonos általános iskolát, megkezdik a városi tisztasági fürdőt, egy nyolc tantermes általános iskolát, 60 személyes bölcsőde - borbánya külterületén - művelődési otthon építését, a belváros közvilágításának korszerűsítésén kívül, öt külterületi lakott helyet „villamosítanak”, „hozzáláttnak az északi nagykerut munkálataihoz, s összesen mintegy 20.000 négyzetméternyi utfelületet, 5.500 négyzetméternyi járdát építenek. a városi tanács hat főiskolai hallgató részére biztosít ösztöndíjat. a lakosság mintegy félmillió forint értékű társadalmi munkával támogatja a terv megvalósítását. /mti/

bb 56. megkezdte az üzemszerű termelést a kőbányai fűtőerőmű első kazánja

i szf/tr/m/vg

1964. február 20.

szerdán befejeződött a kőbányai fűtőerőmű 1. számú kazánjának próbaüzeme. a 30 napos próbaidőszak alatt a gépek, berendezések jól működtek. csütörtökön a budapesti fűtőerőművek vállalat - néhány, még továbbra is kipróbálás alatt lévő segédberendezés kivételével - átvette a kazánt a tervező és beruházó hőterv-től, s megkezdte rendes üzemszerű hőszolgáltatást az üllői uti lakótelepnek. az óránként 50 tonna gőzteljesítményű kazán a szükséges szerinti mennyiségű 100-105 fokos fűtési melegvizet ad a lakásoknak, ezenkívül hozzáfogott a mélyfúróberendezések gyárának gőzenergiával és melegvízfűtéssel való ellátásához. úvidejüleg megkezdtek a kőbányai gyógyszerárgyár, a máv északi üzemjavító, valamint a ganz-mávag gyár gőzvezetékének kifuvarását és amint egy hónapon belül a második hasonló teljesítményű kazánt is munkába állítják, ezeket az üzemeket is bekapcsolják a táv-hőszolgáltatásba.

a harmadik és a negyedik kazán üzembehelyezése után az év végén, a jövő év elején a kőbányai vas- és acélöntődét, a ruggyanárgyárat, a duna konzervgyárat, valamint a kőbányai műanyaggyárat is ellátják majd hőenergiával. /mti/

16.45/-n

-32-

bb 60. megkezdtek az első óriáskompresszor forgatási próbáit a tiszai vegyikombinátban

vid/lk/m/ki

1964. február 20.

a tiszai vegyikombinátban a versenymozgalom elsődleges célja, hogy a nitrogén műtrágyagyárban a decemberi határidő előtt már október 1-én megkezdhesék a termelést, eddig több mint 120 építő- és szerelő brigád vállalta egyes részhatáridők megrövidítését, valamint a minőség javítását. ezekben a napokban különösen meggyorsult a szerelések üteme a 200.000 léghőméteres ammóniagyártó csarnokban, ahol hat egymásba kapcsolódó üzemszerű részt alakítanak ki. ebben a hatalmas épületben helyezték el a három szovjet gyártmányú óriáskompresszort. az egyenként 230 tonna súlyú gépek óránként 320 atmoszféra nyomással több mint 16.000 köbméter gázt sűrítenek majd.

a gépeket szovjet szakértők irányításával a ganz-mávag és a vegyipari szerelő vállalat dolgozói szerelik. a munkák annyira előrehaladtak, hogy az első óriáskompresszor forgatási próbáit csütörtök délután megkezdtek. az igen fontos és nagy körülményt igénylő munkát a műszaki vezetőkön kívül azok a szakemberek végzik el, akik majd az óriáskompresszorokat üzemeltetik. az üres próbaforgatás után felülvizsgálják a berendezés minden részét és az előbukkanó hibákat kijavítják. a számítások szerint a negyedév végéig a másik két óriáskompresszor forgatási próbáira is sor kerül. /mti/

bb 61. péter jános távirata a guineai köztársaság külügyminiszteréhez

j/m/sr

1964. február 20.

péter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere, táviratban üdvözölte louis lansana béavogui-t, a guineai köztársaság külügyminiszterét, a magyar-guineai diplomáciai kapcsolatok létesítésének ötödik évfordulója alkalmából. /mti/

16.55/-n

-33-

bb 55. 77 millió beruházásra, felújításra, községfejlesztésre nyiregyházán

vid/j/m/sr

1964. február 20.

a nyiregyházi városi tanács csütörtöki ülésén többek között megvitatta az ideai beruházási és városfejlesztési feladatokat. a tervek szerint ez évben - lakásépítésen kívül - beruházás, felújítás és községfejlesztés címén körülbelül 77 milliót költenek építkezésekre nyiregyházán. többek között továbbépítik a város egységes vízművét, csatornahálózatát, a csecsemőotthont, a nat tantermes, napköziotthonos általános iskolát, megkezdik a városi tisztasági fürdőt, egy nyolc tantermes általános iskolát, 60 személyes bölcsőde - borbánya külterületén - művelődési otthon építését, a belváros közvilágításának korszerűsítésén kívül, öt külterületi lakott helyet „villamosítanak”, hozzálátnak az északi nagykörut munkálataihoz, s összesen mintegy 20.000 négyzetméternyi utfelületet, 5.500 négyzetméternyi járdát építenek. a városi tanács hat főiskolai hallgató részére biztosít ösztöndíjat, a lakosság mintegy félmillió forint értékű társadalmi munkával támogatja a terv megvalósítását. /mti/

bb 56. megkezdte az üzemszerű termelést a kőbányai fűtőerőmű első kazánja

i szf/tr/m/vg

1964. február 20.

szerdán befejeződött a kőbányai fűtőerőmű 1. számú kazánjának próbaüzeme. a 30 napos próbaidőszak alatt a gépek, berendezések jól működtek. csütörtökön a budapesti fűtőerőművek vállalat - néhány, még továbbra is kipróbálás alatt lévő segédberendezés kivételével - átvette a kazánt a tervező és beruházó hőtervtől, s megkezdte rendszeres üzemszerű hőszolgáltatást az üllői uti lakótelepnek. az óránként 50 tonna gőzteljesítményű kazán a szükséges üzemszerű 100-105 fokos fűtési melegvizet ad a lakásoknak, ezenkívül hozzáfogott a mélyfúróberendezések gyárának gőzenergiával és melegvízfűtéssel való ellátásához. előzetesen megkezdtek a kőbányai gyógyszerárgyár, a máv északi hőerőműjavító, valamint a ganz-másvag gyár gőzvezetékének kifuvarozását és amint egy hónapon belül a második hasonló teljesítményű kazánt is munkába állítják, ezeket az üzemeket is bekapcsolják a távhőszolgáltatásba.

a harmadik és a negyedik kazán üzembehelyezése után az év végén, a jövő év elején a kőbányai vas- és acélöntödét, a ruggyan-
saárnyugyárat, a duna konzervgyárat, valamint a kőbányai műanyaggyárat is ellátják majd hőenergiával. /mti/

16.45/-n

-32-

bb 60. megkezdtek az első óriáskompresszor forgatási próbáit a tiszai vegyikombinátban

vid/lk/m/ki

1964. február 20.

a tiszai vegyikombinátban a versenymozgalom elsődleges célja, hogy a nitrogén műtrágyagyárban a decemberi határidő előtt már október 1-én megkezdhesék a termelést, eddig több mint 120 építő- és szerelő brigád vállalta egyes részhatáridők megrövidítését, valamint a minőség javítását. ezekben a napokban különösen meggyorsult a szerelések üteme a 200.000 léghőméteres ammóniagyártó csarnokban, ahol hat egymásba kapcsolódó üzemszerű részalakítanak ki, ebben a hatalmas épületben helyezték el a három szovjet gyártmányú óriáskompresszort, az egyenként 280 tonna súlyú gépek óránként 320 atmoszféra nyomással több mint 16.000 köbméter gázt sűrítenek majd.

a gépeket szovjet szakértők irányításával a ganz-másvag és a vegyipari szerelő vállalat dolgozói szerelik. a munkák annyira előrehaladtak, hogy az első óriáskompresszor forgatási próbáit csütörtök délután megkezdtek. az igen fontos és nagy körültekintést igénylő munkát a műszaki vezetőkön kívül azok a szakemberek végzik el, akik majd az óriáskompresszorokat üzemeltetik. az üres próbaforgatás után felülvizsgálják a berendezés minden részét és az előbukkanó hibákat kijavítják. a számítások szerint a negyedév végéig a másik két óriáskompresszor forgatási próbáira is sor kerül. /mti/

bb 61. péter jános távirata a guineai köztársaság külügyminiszteréhez

j/m/sr

1964. február 20.

péter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere, táviratban üdvözölte louis lansana béavogui-t, a guineai köztársaság külügyminiszterét, a magyar-guineai diplomáciai kapcsolatok létesítésének ötödik évfordulója alkalmából. /mti/

16.55/-n

-33-

bb 62. audiófonetikai laboratórium épül szegeden - országos tanácskozás a józsef attila tudományegyetemen a nyelvtanítás korszerű módszereiről

vid/j/m/sr

1964. február 20.

csütörtökön délután a szegedi józsef attila tudományegyetem bölcsészkarjában két napos tanácskozás kezdődött a modern technikai eszközöknek a nyelvtanításban való felhasználásáról, az e területen szerzett eddigi tapasztalatok eredményeiről. a megbeszélésen a fővárosi, a debreceni és a szegedi felsőoktatási intézmények több mint hatvan oktatója vett részt. a tanácskozáson tudományos előadásokat tartanak a nyelvtanítással kapcsolatos legkorszerűbb metodikai és didaktikai módszerekről.

az első vitanapon, csütörtökön délután többek között ismertették, hogy a szegedi józsef attila tudományegyetemen, a vidéki egyetemek közül elsőnek, az idén korszerű audiófonetikai laboratóriumot rendeznek be a nyelvtanítás megkönnyítésére. a laboratórium berendezésére az építkezés költségein túl mintegy 200.000 forintot fordítanak. a tervek szerint az egyik tanteremben 16 zárt fülkét alakítanak ki, mindegyikben egy-egy magnetofon helyeznek el. a fülkékből kétirányú kapcsolatot teremtenek a központi vezérlőhelyiséggel, ahol majd az oktató foglal helyet. a központból egyszerre tudnak mind a 16 fülkébe gyakorló szöveget adni, s ellenőrizhetik a hallgatóknak a feltett kérdésekre adott válaszait. minden fülkében külön hangszórókon figyelmeztethetik majd azokat, akik kiejtési vagy más hibát ejtenek a feladatok elvégzésekor. a szegedi egyetem új fonetikai laboratóriuma a nyelvtanításon túl alkalmas lesz nyelvjárási kutatók képzésére is.

a szegedi tanácskozáson pénteken folytatják a vitát a nyelvtanításban alkalmazható korszerű módszerekről. /mti/

-.-.-

bb 63. a 400.000-ik néző a hattyudal című filmnél

cs/gg/m/sr

1964. február 20.

egy hónappal ezelőtt tüzték műsorra a mozik a „hattyudal” című filmet. szombaton a szikra filmszínház fél hét órakor kezdődő előadására várják a film négy százaléka budapesti nézőjét, s ajándékosárral köszöntik majd. /mti/

-.-.-

19. 12/-n

-34-

W

bb 64. a hajdu-bihar megyei tanács ülése

t vid lk vm sr

1964. február 20.

a hajdu-bihar megyei tanács csütörtöki ülésén megvizsgálta, hogyan hajtották végre a másfél esztendővel ezelőtt hozott, a falusi értelmiséggel kapcsolatos határozatokat. megállapították, hogy a határozatokat jórészt megvalósították.

a pedagógusokon kívül az orvosok, állatorvosok is egyre nagyobb szerepet vállalnak a falu új arculatának kialakításában. a debreceni járásban az orvosok, állatorvosok összefogása a közegészségügyi és állategészségügyi helyzet javítását célozza. a jogászok évente több mint 200 előadást tartanak a tsz tagoknak. a biharkeresztesi járásban 244 pedagógus és 24 agrármérnök vett részt a tsz tagság általános és szakmai ismereteinek növelésében az elmúlt esztendőben. az agrárértelmiségiek egyre több helyen nemcsak mint előadók szerepelnek, hanem szervezik a tsz-ekben a továbbképzési tanfolyamokat. a mezőgazdasági szaktanfolyamok zömét ma már agrármérnökök vezetik.

a tanácsok támaszkodnak a mezőgazdasági értelmiségre. jelenleg 133 kihelyezett mezőgazdasági szakember dolgozik a hajdusági tsz-ekben. 86 agronómus tagja van a megyében a tanácsoknak. vekerden a községi tanács vb. elnöki tisztségét a tsz agronómusa látja el társadalmi megbízatásban.

a községek és a termelőszövetkezetek az elmúlt esztendőben a biharkeresztesi járásban 12, a derecskei járásban 10, a püspök-ladányi járásban 8 lakást biztosítottak a falura került értelmiségieknek.

a derecskei és a biharkeresztesi járási tanács összehívta a környékbeli fiatalokat, akik jelenleg az ország különböző egyetemein és főiskoláin tanulnak. közülük sokan nyilatkoztak úgy: tanulmányaik befejezése után szívesen vállalnak munkát falujukban. /mti/

-.-.-

bb 65. magyar-bolgár tervkonzultációs tárgyalások

st vm

1964. február 20.

a magyar népköztársaság és a bolgár népköztársaság tervhivatalai nek delegációi között február 11-től 20-ig tárgyalások folytak budapesten az 1966-1970 évi népgazdasági tervek kölcsönös egyeztetésének kérdéseiről. /folyt.köv./

17. 30/-n

-35-

W

/bb 65. magyar-bolgár.....1.folyt./vm

a tárgyalások során különös figyelmet fordítottak a két ország gépipara területén létrehozandó szakosítás és kooperáció lehetőségeire. a tárgyalásokat magyar részről bakonyi sebestyén endre, az országos tervhivatal elnökhelyettese, bolgár részről ceko monov, a bolgár népköztársaság állami tervbizottságának elnökhelyettese vezette. a tárgyalások a két ország népgazdaságának fejlesztése, az együttműködés és a kölcsönös áruszállítások kiszélesítése szempontjából kedvező eredménnyel zárultak, amelyhez a tárgyalások baráti, elvtársias légköre nagymértékben hozzájárult.

a bolgár delegáció a tárgyalások befejeztével csütörtökön elutazott budapestről. a delegációt a ferihegyi repülőtéren bakonyi sebestyén endre, a tervhivatal elnökhelyettese és a tervhivatal munkatársai bucsúztatták./mti/

- . -

bb 66. autófosztogatót tartóztattak le

tm vm zs

1964. február 20.

a rendőrség a közelmúltban elfogatóparancsot adott ki gallusz győző 31 éves, büntetett előéletű, budapesti lakos ellen, aki - a már előzetes letartóztatásban levő társaival együtt - autókat fosztogatott, kirakat-és lakásbetöréseket követett el. a szökésben levő bűnözőt a rendőrség csütörtökön a fővárosban elfogta és előzetes letartóztatásba helyezte./mti/

- . -

bb 67 visszatért a tél szabolcsba és borsodba - hóakadályok az utakon

vid lk vm szf

1964. február 20.

szerdán este visszatért a tél szabolcs-szatmár megyébe. az esti órákban kisebb hóesés volt, erős szél támadt és csütörtökön is egész napon át fújt. a szeles időben a friss hó a megye északi részének közutjain felhalmozódott. több helyen járhatatlanná váltak a közutak. a 4-es számú országos főközlekedési úton kisvárdra és ajak között, a 35-ös számú úton, továbbá a 353-as számú út tiszateleki és kisvárdai részén a székely-baktalorántházi, a 472-es kisvárdai vásárosnaményi út anarcs-szabolcsbákai részén, a tuzsér-lónyai rétközberencsi bekötőutakon 50-100 centiméteres, sőt a kéki úton másfélméteres hóakadályok képződtek.
/folyt.köv./

17.50/-n

-36-

MB

/bb 67. visszatért1.folyt./vm

nenezen járható a 333-as nyíregyháza-poltár közti út is. a hóeltakarítást szinte lehetetlenné teszi a viharos erejű szél. a hóekék egyelőre a hófúvásban rekedt gépkocsikat szabadítják ki. a 4-es számú úton csütörtökön hat gépkocsit mentettek ki.

a kpm utügyi osztályának tájékoztatása szerint borsod megyében sárospatak és sátoraljaujhely környékén több összekötőt vált járhatatlanná hófúvás következtében./mti/

- . -

bb 68. megjelent a kritika

i ms/gk vm zs

1964. február 20.

a kritika című irodalomtudományi folyóirat februári száma közli diószegi andrás a magyar líra 1963-ban, eugénus sawrymowicz a lennyel prózairodalom fő irányai és martinkó andrás a költői nyelv és költőiség című tanulmányát. az író fóruma rovat sándor pál a filozófia is közügy!, nermann istván tények és összefüggések, b.nagy lászló a realizmus - filozófiai fogalom című cikkeit tartalmazza. a tájékozódás rovatban nemeskürty istván határozza meg a hamu és gyémánt című film helyét a szocialista filmművészetben, bojtár endre pedig könyv a cseh avantgardizmusról címmel elemzi k.chvatik cseh-szlovák irodalomtörténész és esztéta művét. a kritika rovat németh lászló legújabb kötetét, a kísérletező embert, csanádi imre ördögök szerényén, barát lajos a diszhal, nidas antal más muzsika kell című kötetét, tabi lászló és mikos györgy humoros írásait, szabó pál három kisregényét és kassák lajos az út vége című könyvét mutatja be. az irodalomtudomány rovatban lukácsy sándor ismerteti a magyar irodalmi lexikon első kötetét./mti/

- . -

10.10/-n

-37-

MB

bb 70. egy év alatt 2363 jégeső volt az országban, a kár 300-400 millió forint - meg lehet-e akadályozni a jégesőket?

t cs/nmé vm

1964. február 20.

régi probléma a pusztító „égháborúk”, jégesők megakadályozása, a gyakran óriási károk elhárítása, illetve csökkentése. egészen a legutóbbi évtizedekig főleg a viharágyuk megszólaltatásával, harangok zugatásával próbálták szétkergetni a „veszedelmes”, felhőket, vagy legalább is esővé szelidíteni a jeget. a jégverések pusztítására jellemző például, hogy tavaly hazánkban 2363 jégesőt jegyeztek fel. ezek 1359 község, illetve város határát érintették és országosan 502.000 holdon okoztak nagyobb károkat. az állami biztosító, csupán a mezőgazdasági károk térítéseképpen 280 millió forintot fizetett ki a termelők szövetkezeteknek és az egyéni gazdáknak. a biztosított gazdaságok arányából ítélve az évi mezőgazdasági jégkár valószínűleg eléri a 300-400 milliót.

a magyar meteorológiai társaság csütörtökön tartott előadói ülésén a technika házában wirth endre tudományos kutató a jégeső keletkezéséről, illetve megelőzésének lehetőségeiről számolt be a meghívott szakemberek előtt. elmondotta, hogy a mérsékelt égövön általános probléma a jégverés megakadályozása, az érdemi kutatások, a nagyobb szabású kísérletek azonban csak a második világháború után kezdődtek. a kutatások három legfontosabb, egymással összefüggő területe: a csapadékképzés, a jégeső elhárítás és a túlhűlt ködök felosztása. mindhárom területen figyelemreméltó kezdeti eredmények születtek. legtovább jutottak a kísérletekben a szovjet és a francia kutatók. a mátsikói magashegyi obszervatórium munkatársai például három felhőtípuson hajtottak végre kísérletsorozatokat meteorológiai rakéták alkalmazásával. a nagygomolyos felhőknél 35 beavatkozásból 33 járt sikerrel, vagyis két eset kivételével sikerült megakadályozni az egyébként egészen valószínű jégesőt. a jégkristályos felhőtípusoknál 12 beavatkozásból kilenc, a nagy frontális felhőknél pedig 13-ból 12 járt sikerrel. az ugynevezett túlhűlt ködök különösen a repülőterek működését akadályozzák. szétosztatásukkal több országban sikerrel kísérleteznek: szén-savhó kiszórása révén viszonylag rövid idő alatt eloszlatják a repülőtereket borító ködöt: a köd szemcsék jégkristályá alakulva hullnak le.

1964. febr. 20. /tov. köv./

3. 46/-n

-38-

bb 70. /egy év alatt ... 1. folyt./ m

hazánkban az országos meteorológiai intézet pestlőrinci obszervatóriumának munkatársai egyelőre csak azokat a felhőfizikai jellemvonásokat tanulmányozzák - elsősorban rádiószondás mérésekkel -, amelyek a csapadékképződést, ezen belül a jégesők keletkezését általában megelőzik, illetve kísérik. mivel a kutatások igen költségesek, - repülőgépeket, radarhálózatot, jól képzett szakembereket igényelnek - ez év őszén a baráti országok meteorológiai intézeteinek igazgatói budapesten megrendezésre kerülő ülésén megtárgyalják majd a kísérletek összehangolását. az előadó hangsúlyozta, hogy a jégeső megakadályozását célzó kísérletek eredményeit hitelesen csak hosszabb idő múltán lehet megmérni, elsősorban statisztikai módszerekkel. az eddigi tapasztalatok alapján azonban nyilvánvaló, hogy a pusztító jégesők elhárítására, a károk csökkentésére van lehetőség: a hatékony beavatkozás eszközei máris rendelkezésre állnak, és évről-évre tovább tökéletesednek. /mti/

bb 69. jégtörők a gemenci erdőknél - készülség a kaposon

vid/tm/m

1964. február 20.

kárászai kálmánnak, a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság igazgatójának csütörtöki tájékoztatása szerint a dunán torlódásokkal beállt a jég bőlcskénél, paksnál, a siótorok környékén és sárospartonál. a levonulás elősegítésére az álló jeges szakaszokon jégtörő hajók 20-30 méter széles csatornát vágnak a jégbe. ahol a jégtörők nem boldogulnak, a honvédség alakulatai robbantással hasítanak ki csatornát.

a jégtörőhajók most gemenc környékén működnek. a jugoszláv hatóságokkal történt megállapodás szerint magyar jégtörőhajók a határon túl is dolgoznak, nehogy egy ottani esetleges jégtörő visszahatása nálunk veszélyes helyzetet okozzon. az esetleges veszélyekre felkészültek, a gemenci erdőktől felfelé a toku árvízvédelmi készülség van a dunánál.

3. foku árvízvédelmi készülséget rendeltek el a minden évben, rakoncátlankodó, kaposnál, amelynek jobbpartján szelvényszakadások történtek. 1.500 holdnyi rétet és legelőt, s néhány száz holdnyi szántót öntött el a patak. a szakadásokat helyreállították. /mti/

18.50/-n

-39-

bb 70. egy év alatt 2363 jégeső volt az országban, a kár 300-400 millió forint - meg lehet-e akadályozni a jégesőket?

t cs/hmé vm

1964. február 20.

régi probléma a pusztító „égháborúk”, jégesők megakadályozása, a gyakran óriási károk elhárítása, illetve csökkentése. egészen a legutóbbi évtizedekig főleg a viharágyuk megszólaltatásával, harangok zugatásával próbálták szétkergetni a „veszedelmes”, felhőket, vagy legalább is esővé szelidíteni a jeget. a jégverések pusztítására jellemző például, hogy tavaly hazánkban 2363 jégesőt jegyeztek fel, ezek 1359 község, illetve város határát érintették és országosan 502.000 holdon okoztak nagyobb károkat. az állami biztosító, csupán a mezőgazdasági károk térítéseképpen 280 millió forintot fizetett ki a termelőszövetkezeteknek és az egyéni gazdáknak. a biztosított gazdaságok arányából ítélve az évi mezőgazdasági jégkár valószínűleg eléri a 300-400 milliót.

a magyar meteorológiai társaság csütörtökön tartott előadói ülésén a technika házában wirth endre tudományos kutató a jégeső keletkezéséről, illetve megelőzésének lehetőségeiről számolt be a meghívott szakemberek előtt. elmondotta, hogy a mérsékelt égövön általános probléma a jégverés megakadályozása, az érdemi kutatások, a nagyszabású kísérletek azonban csak a második világháború után kezdődtek. a kutatások három legfontosabb, egymással összefüggő területe: a csapadékképzés, a jégeső elhárítás és a túlhűlt ködök felosztása. mindhárom területen figyelemreméltó kezdeti eredmények születtek. legtovább jutottak a kísérletekben a szovjet és a francia kutatók. a málciki magashegyi obszervatórium munkatársai például három felhőtípuson hajtottak végre kísérletsorozatokat meteorológiai rakéták alkalmazásával. a nagygomolyos felhőknél 35 beavatkozásból 33 járt sikerrel, vagyis két eset kivételével sikerült megakadályozni az egyébként egészen valószínű jégesőt. a jégkristályos felhőtípusoknál 12 beavatkozásból kilenc, a nagy frontális felhőknél pedig 13-ból 12 járt sikerrel. az ugynevezett túlhűlt ködök különösen a repülőterek működését akadályozzák. szétosztásukkal több országban sikerrel kísérleteznek: szénsavhó kiszórása révén viszonylag rövid idő alatt eloszlatják a repülőtereket borító ködöt: a ködszemcsék jégkristállyá alakulva hullnak le.

folyt.köv./

3.46/-n

-38-

bb 70. /egy év alatt ... 1. folyt./ m

hazánkban az országos meteorológiai intézet pestlőrinci obszervatóriumának munkatársai egyelőre csak azokat a felhőfizikai jellemvonásokat tanulmányozzák - elsősorban rádiószondás mérésekkel -, amelyek a csapadékképződést, ezen belül a jégesők keletkezését általában megelőzik, illetve kísérik. mivel a kutatások igen költségesek, - repülőgépeket, radarhálózatot, jól képzett szakembereket igényelnek - ez év őszén a baráti országok meteorológiai intézeteinek igazgatói budapesten megrendezésre kerülő ülésén megtárgyalják majd a kísérletek összehangolását. az előadó hangsúlyozta, hogy a jégeső megakadályozását célzó kísérletek eredményeit hitelesen csak hosszabb idő múltán lehet megmérni, elsősorban statisztikai módszerekkel. az eddigi tapasztalatok alapján azonban nyilvánvaló, hogy a pusztító jégesők elhárítására, a károk csökkentésére van lehetőség: a hatékony beavatkozás eszközei máris rendelkezésre állnak, és évről-évre tovább tökéletesednek. /mti/

bb 69. jégtörők a gemenci erdőknél - készülség a kaposon

vid/tm/m

1964. február 20.

kárászi kálmánnak, a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság igazgatójának csütörtöki tájékoztatása szerint a dunán torlódásokkal beállt a jég bölcskénél, paksnál, a siótorok környékén és sárospartnál. a levonulás elősegítésére az álló jeges szakaszokon jégtörő hajók 20-30 méter széles csatornát vágnak a jégbe. ahol a jégtörők nem boldogulnak, a honvédség alakulatai robbantással hasítanak ki csatornát.

a jégtörőhajók most gemenc környékén működnek. a jugoszláv hatóságokkal történt megállapodás szerint magyar jégtörőhajók a határon túl is dolgoznak, nehogy egy ottani esetleges jégtörő visszahatása nálunk veszélyes helyzetet okozzon. az esetleges veszélyekre felkészültek, a gemenci erdőtől felfelé a toku árvízvédelmi készülség van a dunánál.

3. foku árvízvédelmi készülséget rendeltek el a minden évben, rakoncátlankodó, kaposnál, amelynek jobbpartján szelvény-akadások történtek. 1.500 holdnyi rétet és legelőt, s néhány száz holdnyi szántót öntött el a patak. a szakadásokat helyreállították. /mti/

18.50/-n

-39-

bb 72. időjárásjelentés

tm vm

1964. február 20.

a meteorológiai intézet jelenti február 20-án, csütörtökön
19 órakor:

hideg idő

várható időjárás péntek estig: kevés felhő, száraz, hideg
idő. élénk, lassan mérséklődő északkeleti, keleti szél. várható
legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0 fok körül./mti/

- . -

bb 71. váratlan hidegbetörés északkeletről: eső, havazás, vissza-
tértek a fagyok - derült, hideg idő várható

i cs/tm-vm

1964. február 20.

a földközi tengeri ciklon szerdán este váratlanul „pályát
váltogatott”, elindult kis-ázsia felé, s a hátoldali áramlás szin-
te átrántotta a Kárpátokon a Lengyelország, ukrán légterében
már hosszabb idő óta gyűlő, körülbelül 3000 méter vastag „léggom-
bócot”, a „kassai kapun”, át beözönlő hideg az ország északkeleti
csücskében sárospatak, nyíregyháza és debrecen közti területsá-
von/ erős havazást okozott. az általában 5-6 centis friss havat a
viharos erejű északi, északkeleti szél sokhelyütt torlaszokba hord-
ta. a hidegbetörés a nap folyamán elérte az ország déli határait. a
hideg másik tömege északról megkerülte a Kárpátok láncát és csütör-
tökön hajnalban Sopron felül tört az ország légterébe. csütörtökön
délre ez a nyugatról jövő áramlás elérte a Balaton vonalát, dél-
után pedig a Mecsek vidékét is. az ország területének 90 százalékán
volt eső, havaseső és hó, csupán a Duna mentén - a két hidegfront
között - maradt egy kisebb „meleg zárvány”, így csütörtökön buda-
pest és baja a plusz 3-4 fokig terjedő maximális hőmérsékletével az
ország legmelegebb tája volt. a Dunántul északnyugati és a ti-
szántul keleti és északkeleti vidékein a nappali maximumok 0-minusz
fokig emelkedtek, nyíregyháza vidékén minusz 5 fok körüli szin-
ten „ragadt le”, a hőmérők higánya.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoz-
tatásul közölték, hogy a két oldalról beözönlő hideg péntekre nagyjá-
val kiegyenlítődik, s az éjszakai hőmérséklet országosan minusz 5-10
fokig süllyed. a viharos, vagy élénk szél pénteken kissé gyengül.
A nappali felmelegedés az intenzív napsütés ellenére sem lesz jelen-
ős: a maximumok előreláthatólag 0 fok körül alakulnak ki./mti/

- . -

19.50/-n

-40-

bb 73. az mszbt országos elnökségének fogadása

ms/tm/m

1964. február 20.

az mszbt országos elnöksége a szovjet-magyar baráti társa-
ság és a magyar-szovjet baráti társaság 1964 évi együttműkö-
dési tervének aláírása alkalmából csütörtökön a barátság házá-
ban fogadást adott az mszbt küldöttségének tiszteletére. a
fogadáson jelen volt római sándor, az mszmp politikai bizott-
ságának tagja, az mszbt elnöke, köpeczi béla, az mszmp közpon-
ti bizottságának osztályvezetője, kristóf istván, az mszbt
főtitkára, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, polinszki
károly művelődésügyi miniszterhelyettes, az mszbt országos el-
nökségének sok tagja, a társadalmi és kulturális élet számos
ismert személyisége. ott volt g.i. vladikin, a szovjetunió
művelődésügyi miniszterhelyettese, az mszbt küldöttségének
vezetője, n.p. selen, a budapesti szovjet nagykövetség követ-
tanácsosa, j.sz. krjukov, a külföldi baráti és kulturális
kapcsolatok szovjet társaságai szövetségének osztályve-
zetője, valamint a szovjet nagykövetség több tagja.

a fogadáson római sándor és g.i. vladikin pohárköszöntőt mon-
dott. /mti/

- . -

19.45/-n

-41-

2012. 2. 20.

bb 74. ifjúsági gyűlés a budapesti műszaki egyetem kollégiumában -
négy világrész fiataljainak küldöttei a felszólalók között

i di/tm vm zs

1964. február 20.

a gyarmatosítás ellen küzdő diákok napja alkalmából csütörtökön ifjúsági gyűlést rendeztek a budapesti műszaki egyetem Hess András téri kollégiumában. a többszáz magyar fiatal között helyet foglaltak a nemzetközi diákszövetség végrehajtó bizottságának ülésén részvevő küldöttségek tagjai is. a gyűlésen négy világrész diákjainak képviselői szólaltak fel, tiltakoztak a kolonializmus minden formája ellen, s tettek hitet a szabadságukért, függetlenségükért küzdő népek, hazafiak mellett.

az afrikai fiatalok nevében felszólaló angolai ifjúsági vezető hangoztatta:

- angola népe a függetlenné vált országok példájának követésére készül, s harcában nem áll egyedül. a testvéri szolidaritás segít bennünket, hogy elviseljük az üldözést, a terrort, a nélkülözéseket, hogy végülis elérjük igazságos ügyünk diadalmát.

a puerto-rico-i diákok képviselője elmondta:

- hazámban az ország területének 13 százalékát amerikai katonai támaszpontok foglalják el s az élet minden területén imperialista elnyomás akadályozza a haladó erők kibontakozását. mégis harcolunk. zászlót bontottunk az amerikai imperialisták felügyeletével a közeljövőben sorra kerülő igazságtalan választások ellen, s azt követeljük, hogy semmisítsék meg a törvénytelen ségek árnyékában megszülető hamis eredményt.

nosszantartó, nagy taps köszöniötte a szabadságáért küzdő dél-vietnami népet, s egyben ázsia fiataljainak küldöttét, aki rámutatott: az amerikai megszállók mind kegyetlenebb eszközökkel próbálják megakadályozni dél-vietnam haladó erőinek térhódítását. dél-vietnam kétharmad része mégis már a hazafiak ellenőrzése alatt áll, s hamarosan felszabadul a többi is, - jelentette ki.

európa diákjainak nevében az unef francia diákszervezet képviselője szólalt fel.

- hazámat súlyos felelősség terheli a gyarmatosításban és a neokolonializmusban betöltött szerepéért. mi francia diákok azonban mély meggyőződéssel támogatjuk a szabadságért, az elnyomás ellen küzdő fiatalok harcát. küzdelmüket, céljaikat a magunkénak érezzük, s szolidaritásunknak nyíltan hangot is adunk, hogy eredményes támogatást adjon a szabadságukért küzdő népeknek.

felszólalt dr. Zbynek Vokrouhlický, a nemzetközi diákszövetség elnöke is, aki méltatta az npsz végrehajtó bizottsága budapesti ülésének jelentőségét s rámutatott:

- február 21-e 1948 óta szerepel mozgalmunk naptárában, s a kolonializmus felett aratott egyik jelentős győzelem emlékét örzi. évről-évre új sikerek jegyében köszöntjük ezt a napot, abban a hitben és meggyőződésben, hogy hamarosan megérjük a gyarmatosítás felett aratott teljes győzelem ünnepét is.

az ifjúsági gyűlés utolsó felszólalója király andrásné, az országos diákbizottság alelnöke a magyar fiatalok nevében emelte fel szavát a gyarmatosítás ellen és a szabadságukért, teljes függetlenségükért küzdő népek mellett. /mti/
21.24/-n

-42- -vége -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1964. február 21.

bb 1. újabb iskolai oktatófilmek

i vt/tm/m/zs

1964. február 21.

az iskolai filmintézet a közelmúltban több új oktatófilmet készített. az általános iskolák 1-4. osztályosai számára „élet az áruházban...”, „kóla és felhasználása...”, „5-8. osztályosok számára...”, „szőlőtermesztés...”, „gyapjútól a fonaltig...”, „fonaltól a szövetig...”, „a kukorica kártevői...”, és „a sport varázsa...”, címmel fogattak filmet. a középiskolás diákok tanulmányait egyebek között a „műanyagok szerkezete...”, és a „koloidok...”, című filmmel segítik. /mti/

...

bb 2. pécs bécsbe készül - megkezdték a nemzetközi kiállításra szánt virágok előkészítését

vid/ká/sk/m

1964. február 21.

a pécsi kertészeti és parképítő vállalat dísznövényei már eddig is jó hírrel szereztek külföldön, az erfurti nemzetközi kiállításon például egy arany, két ezüst és két bronzérem jutott oda a pécsi virágoknak. a kertészek most megkezdték az előkészületeket az április közepén nyíló bécsi nemzetközi kiállításra. a növényeket úgy „hozzák formába...”, hogy azok a kiállítás napjaira érik el tökéletes szépségüket. a megnyitóra öt fajta szegfűt szállítanak az osztrák fővárosba. mindegyik fajtából két-hároméves nevelnek és ezek közül választják ki a legszebb ötvenötven szálat. májusban a pécsi kertészek gladiolusszal jelentkeznek majd bécsben. ez a vitág négy színben kerül kiállításra. a gladioluszok ötezer cserépben már arasznyi nagyságúak. a kiállítás zárásán is ott lesz a pécsi kertészeti és parképítő vállalat. ez alkalommal cserepes dísznövényeket mutatnak be, mégpedig öt fajta begóniát, háromfajta fikuszt és egy-egy fajta plumozát, illetve filodendront. /mti/

...

- 1 -

Zu